

Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-opas 2015

Yleisesikuntaupseerin tutkinto

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2015
Yleisesikuntaupseerin tutkinto

Julkaisija

Maanpuolustuskorkeakoulu

ISBN 978-951-25-2788-5 (PDF)

Vastaava toimittaja

Eini Ström

Toimittaja

Opintoasianosasto

Taittaja

Eliisa Niskanen

Painopaikka

Juvenes Print

Tampere 2016

Sisältö

Lukijalle.....	5
1 YLEISESIKUNTAUPSEERIKOULUTUKSEN KOKONAISUUS ...	7
1.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon perustehtävä.....	7
1.2 Tutkinnon tavoitteet.....	8
1.3 Opetussuunnitelman perusteet	10
1.4 Opintojen toteutus.....	12
2 TUTKINNON TUOTTAMA OSAAMINEN	13
2.1 Osaamiskokonaisuuksien osaamisvaatimukset	14
2.2 Oppiainekohtaiset osaamistavoitteet	16
2.3 Linjakohtaiset osaamisvaatimukset.....	18
3 OSAAMISKOKONAISUUKSIEN KUVAUKSET	20
3.1 Yleiset opinnot	20
3.2 Osaamiskokonaisuus 1: Strateginen turvallisuusympäristö.....	22
3.3 Osaamiskokonaisuus 2: Johtaminen ja komentajuus.....	24
3.4 Osaamiskokonaisuus 3: Operaatiotaito	26
3.5 Osaamiskokonaisuus 4: Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen	28
4 OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET	30
4.1 Osaamiskokonaisuus 1: Strateginen turvallisuusympäristö.....	30
4.2 Osaamiskokonaisuus 2: Johtaminen ja komentajuus.....	48
4.3 Osaamiskokonaisuus 3: Operaatiotaito.....	63
4.4 Osaamiskokonaisuus 4: Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen.....	87

Lukijalle

Tämä opinto-opas on laadittu uudistetun yleisesikuntaupseerin tutkinnon kokonaisuuden ymmärtämiseksi. Opas on laadittu keväällä 2015 hyväksytyn opetussuunnitelman perusteella, ja löydät oppaasta yleisesikuntaupseerin tutkintoon liittyvät perustiedot sekä opintosisällöt. Opinto-opas koskee yleisesikuntaupseerikurssi 58:a.

Opinto-oppaan ensimmäisestä luvusta löydät kokonaiskuvauksen yleisesikuntaupseerikoulutuksesta. Luvusta löydät yleisesikuntaupseerin tutkinnon perustehtävän sekä tavoitteet. Lisäksi luvussa on kuvattu tutkinnon opetussuunnitelman rakentamisen perusteet ja opintojen toteutus. Toisessa luvussa on kuvattu tutkinnon tuottama osaaminen osaamiskokonaisuuksittain, oppiaineittain sekä linjakohtaisesti. Kolmannesta luvusta löydät osaamiskokonaisuuksien kuvaukset ja sisällöt. Neljäs luku keskittyy osaamiskokonaisuuksien sisältämien opintojaksojen kuvauksiin.

Omien opintojesi etenemisen kannalta on hyvä tutustua opinto-oppaaseen huolella, jotta ymmärrät opintojen kokonaisuuden ja osaat suunnitella opiskelusi tarkoituksenmukaisella tavalla. Mikäli opintojen suunnitteluun tai opintojen kokonaisuuteen liittyen sinulla on kysyttävää, tukenasi ovat Jatkotutkinto-osaston johtaja yleisesikuntaupseerikurssin kurssinjohtajana sekä Opintoasiainosastolla koulutussuunnittelija ja kurssisihteeri.

Menestystä opintoihisi!

Opinto-oppaan tekijät

1 YLEISESIKUNTAUPSEERIKOULUTUKSEN KOKONAISUUS

Tässä luvussa on kuvattu yleisesikuntaupseerin tutkintoon liittyvät perusasiat, kuten tutkinnon perustehtävä ja tutkinnon tavoitteet. Luvussa kuvataan lisäksi yleisesikuntaupseerin tutkinnon opetussuunnitelman rakentuminen sekä opintojen toteutus.

1.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon perustehtävä

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon perustehtävänä on kouluttaa Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle yleisesikuntaupseereita, joilla on vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet upseerin ylimpiin normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Käytännön työssä saavutetun osaamisen ja hankitun kokemuksen myötä tutkinnon suorittaneella on mahdollisuus edetä komentajatehtäviin ja muihin ylimpiin Puolustusvoimien, puolustushallinnon, Rajavartiolaitoksen tai kansainvälisiin johtotehtäviin.

Yleisesikuntaupseerilta edellytetään laajojen kokonaisuuksien ja asiayhteyksien hallitsemista. Toimintaympäristössä korostuu kyky luovaan tietojen ja taitojen sekä uusien lähestymistapojen soveltamiseen. Toimintaympäristössä on kyettävä johtamaan vastuullisesti sekä ihmisiä että asioita. Valmiudet jatkuvaan oppimiseen korostuvat. Kansainvälistyvä toimintaympäristö edellyttää monipuolisia viestintä- ja vuorovaikutustaitoja.

Yleisesikuntaupseereiden on oltava luotettavia, ammattitaitoisia ja yhteistyökykyisiä. Heidän on kyettävä johtamaan ammattitaitoista henkilöstöä ja osattava hyödyntää tekniikan tuomat mahdollisuudet johtamistoiminnassaan.

1.2 Tutkinnon tavoitteet

Valtakunnallisen koulutusjärjestelmän tasolla akateemisen opetussuunnitelman reunaehdot asettaa Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista (ns. tutkintoasetus, 794/2004 ja 1039/2013). Tutkintoasetuksessa säädetään yleisellä tasolla alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen rakenteet, tieteelliset tavoitteet sekä opintojen mitoitus. Tieteellisistä jatkotutkinnoista säädetään ainoastaan tavoitteet. Yksittäiset yliopistot laativat opetussuunnitelmansa valtakunnallisen tutkintorakenteen pohjalta asetusta noudattaen. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon reunaehdoja määrittävät lisäksi laki ja asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta sekä Pääesikunnan vahvistamat tutkinnon perusteet.

Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista määrittää, että tieteelliseen jatkokutkintoon johtavan koulutuksen tavoitteena on, että valmistunut opiskelija on

- perehtynyt syvällisesti tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen
- hankkinut valmiudet soveltaa itsenäisesti ja kriittisesti tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa
- perehtynyt hyvin tutkimusalan kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin
- saavuttanut sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen
- saavuttanut riittävän viestintä- ja kielitaidon ja muut valmiudet toimia työelämässä laajoissa ja vaativissa asiantuntija- ja kehitystehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Valtioneuvoston asetuksessa Maanpuolustuskorkeakoulusta määritetään, että sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy syvällisesti tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa
- perehtyy hyvin alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin
- saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

Lisäksi todetaan, että yleisesikuntaupseerin tutkinto suunnitellaan ja järjestetään siten, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet. Yleisesikuntaupseerin tutkintoon todetaan myös koulun järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, tutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisan ohjattu työkokemus.

Pääesikunnan normeissa määritetään, että yleisesikuntaupseerin tutkinto antaa vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet upseerin ylimpiin normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Käytännön työssä saavutetun osaamisen ja hankitun kokemuksen myötä tutkinnon suorittaneella on mahdollisuus edetä komentajatehtäviin ja muihin ylimpiin Puolustusvoimien, puolustushallinnon, Rajavartiolaitoksen tai kansainvälisiin johtotehtäviin. Lisäksi todetaan, että tutkinnon suoritettuaan upseeri omaa hyvät valmiudet toimia puolustushaaran tai Rajavartiolaitoksen poikkeus- ja normaaliolojen esikuntien sekä yhtymien vaativissa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä

- omaa valmiudet toimia puolustushallinnon tai Rajavartiolaitoksen suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä
- on syventänyt ja laajentanut tietoja turvallisuusympäristöstä, sotilasstrategiasta sekä puolustusvoimien strategisesta johtamisesta
- ymmärtää kokonaisuomaanpuolustuksen ja osaa kehittää sotilaallista maanpuolustusta sen osana
- on syventänyt ja laajentanut valmiuksiaan toimia kansainvälisten esikuntien suunnittelu- ja johtotehtävissä
- ymmärtää yleisesikuntaupseeriuden vaatimukset ja arvojen merkityksen Puolustusvoimissa sekä kykenee käyttämään niitä johtamiskulttuurin kehittämiseen ja osaamisen johtamiseen
- osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä
- lisäksi Rajavartiolaitoksen upseeri omaa hyvät valmiudet käyttää laajoja toimivaltuuksia ja johtaa niiden käyttöä.

1.3 Opetussuunnitelman perusteet

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opetussuunnitelman rakenne on oppiainepohjainen ja opetussuunnitelmamalli osaamiskokonaisuusperustainen (moduuliperustainen). Yleisesikuntaupseerin tutkinto toteutetaan aikaan sidottujen vaatimusten täyttämiseksi opintojaksoittain. Opinnot suunnitellaan vaihteittaisiksi, joissa opinnot etenevät etukäteen suunnitellun rytmityksen mukaisesti lukuvuosittain ja -kausittain.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tuottamaa osaamista kuvattaessa on osaamiskokonaisuuksien (moduulien) osaamistavoitteiden lisäksi kuvattu myös oppiainekohtaiset ja linjakohtaiset osaamistavoitteet. Oppiainekohtaisten osaamistavoitteiden kuvaamisella varmistetaan linjakkuus muihin sotatieteellisiin tutkintoihin, erityisesti sotatieteiden maisterin ja tohtorin tutkintoihin, jotka ovat oppiainepohjaisia.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon johtavat opinnot on jaettu neljään osaamiskokonaisuuteen (moduuliin)

- strateginen turvallisuusympäristö, jonka opinnoista vastaa Sotataidon laitos
- johtaminen ja komentajuus, jonka opinnoista vastaa Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos
- operaatiotaito, jonka opinnoista vastaa Sotataidon laitos
- tieteellisten käytäntöjen soveltaminen, jonka opinnoista vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtaja.

Osaamiskokonaisuuksiin kuuluvat opinnot toteutetaan opintojaksoilla. Tarvittaessa opintojaksoja yhdistetään opetusohjelmassa. Jatkotutkinto-osasto käskää yhdistettävät opintojaksot sekä niiden toteutuksesta vastaavan ainelaitoksen kurssikohtaisessa opetusohjelmassa.

Yleisesikuntaupseerikurssin opintojen painopiste on sotataidossa, jota on yli puolet kaikista opinnoista. Vastaavasti sotataidon sisällä operaatiotaidon ja taktiikan osuus on noin 75 prosenttia kaikista sotataidon opinnoista. Valintakokeen laajuus on 10 opintopistettä, ja ne ovat osa opintoja.

Opetussuunnitelmaan ei ole sisällytetty kieliopintoja, mutta osa opetuksesta toteutetaan englannin kielellä. Lisäksi opiskelijoilla on mahdollisuus kehittää sotilaskielten kielitaitoaan vapaaehtoisella kielenopetuksella. Liikuntakoulutusta ei ole sisällytetty opetussuunnitelmaan, mutta opintojaksojen ja viikko-ohjelmien yksityiskohtaisen suunnittelun lähtökohtana on opiskelijan oikeus kahden tunnin viikkoliikuntaan palvelusajalla. Kurssin aikana toteutetaan normien mukaiset kenttäkelpoisuustestit sekä sukeltaja-, hyppy- ja ohjaajakelpoisuuksien ylläpito.

Tutkinnon laajuus

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä ja opinnot kestävät noin kaksi vuotta. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot ovat kaikille pakollisia. Opinnot toteutetaan kaikille yhteisinä ja linjoittain eriytyvinä opintoina. Tutkinnon suorittaminen edellyttää kaikkien yleisten ja linjakohtaisten opintojaksojen hyväksyttyä suorittamista.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon sisältämät opinnot on suunniteltu seuraavien periaatteiden mukaisesti

- opintojakso on opetussuunnitelmassa määritelty opetuksen suunnittelun ja opintojen perusyksikkö, joista muodostuu yleisesikuntaupseerin tutkinnossa osaamiskokonaisuuksia
- opintojakson laajuus on lähtökohtaisesti vähintään 1 op ja enintään 15 op. Opintojakso voi pitää sisällään useampia tätä pienempiä erikseen arvioitavia opintosuorituksia (esimerkiksi kuulustelu tai harjoitus), mutta eri opintosuoritukset koostuvat yhdeksi opintojaksoksi
- osaamiskokonaisuuksien (moduulien) laajuudet ovat minimissään 25 op ja maksimissaan 60 op. Osaamiskokonaisuudet koostuvat lähtökohtaisesti useammasta opintojaksosta
- yleisesikuntaupseerin tutkinnon opetussuunnitelman sisältämät opinnot ovat pakollisia, eikä tutkinnossa ole valinnaisia opintoja. Eri linjojen sisältämät opinnot määrittyvät opintojen yleisten vaiheiden ja etenemisen mukaisesti. Opinnot voivat sisältää myös vaihtoehtoisia opintojaksoja, jotka ovat tietyille opiskelijoille pakollisia opintoja
- yleisesikuntaupseerin tutkinnon arvostelu on oppiainepohjainen. Arvostelussa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin vahvistamaa normiasiakirjaa. Arvosteltavat oppiaineet ovat sotataito jakautuen operaatiotaitoon ja taktiikkaan, sotahistoriaan sekä strategiaan, johtaminen, sotateknikka jakautuen sotatekniikkaan ja sotatalouteen sekä sotilaspedagogiikka. Lisäksi arvostellaan ja arvioidaan tutkimustyö ja vuorovaikutuskäyttäytyminen.
- johtajana kehittymisen arviointi laaditaan kirjalliseen muotoon ja arviointi liitetään erillisenä liitteenä todistukseen
- Raja- ja merivartiokoulussa opiskelevien opiskelussa ja arvostelussa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun ohjeita täydennettynä tarpeellisilta osin Rajavartiolaitoksen päätöksillä.

1.4 Opintojen toteutus

Jatkotutkinto-osaston johtaja vastaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon toimeenpanosta ja tutkintovaatimusten täytymisestä. Hän on yleisesikuntaupseerin tutkinnon opintoihin liittyen opiskelijoiden hallinnollinen esimies ja opettajien, luokan ohjaajien ja linjan johtajien esimies Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännön, työjärjestyksen ja Jatkotutkinto-osaston työjärjestyksen määrittämällä tavalla. Sotataidon laitoksella ja Raja- ja merivartiokoululla työskentelevät linjojen johtajat toimivat opiskelijoiden esimiehinä kurssin ja linjan opetukseen liittyvissä asioissa.

Jatkotutkinto-osaston johtaja sekä Sotataidon laitoksella ja Raja- ja merivartiokoululla työskentelevät linjojen johtajat ohjaavat yhteistyössä luokan ohjaajien ja opettajien kanssa opiskelijoiden opintoja ja niiden edistymistä. He ohjaavat myös johtajana kehittymistä, yleisesikuntaupseerikasvatusta sekä valvovat Maanpuolustuskorkeakoulun arvojen mukaisesti yleistä esiintymistä.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon johtava koulutus suunnitellaan ja järjestetään Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen edellyttämiin tehtäväalueisiin suuntautuvana monitieteisenä kokonaisuutena. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot suoritetaan yleisesikuntaupseerikursseilla. Kurssi jakautuu maa-, meri- ja ilmasotalinjaan sekä rajavartiolinjaan. Linja on koulutusohjelman opiskelijoista muodostuva opiskelijaryhmä, jonka opinnot tähtäävät tietyn erityisalan tietojen ja taitojen kehittämiseen.

Opintojaksojen toteutusajankohdat esitetään opetusohjelmassa. Opetusohjelmat laaditaan osana Maanpuolustuskorkeakoulun johtamaa opetussuunnitelmatyötä. Opintojen sisällöt kuvataan opetussuunnitelmassa. Opetuksen yksityiskohtainen toteutus käsketään tarvittaessa opintojaksokohtaisissa käskyissä.

2 TUTKINNON TUOTTAMA OSAAMINEN

Yleisesikuntaupseerin tutkinto antaa yleisesikuntaupseeriksi koulutettavalle yhdessä 3 - 5 vuoden työssä oppimisen ja täydennyskoulutuksen kanssa valmiudet Puolustusvoimien keskitason päällikkötehtäviin. Yhdessä työssä oppimisen ja täydennyskoulutuksen kanssa tutkinto antaa myös valmiudet puolustushaaran ja Puolustusvoimien ylimmän tason tehtäviin.

Tutkinto antaa myös valmiuksia Puolustusvoimien toimialapäällikkö- ja erikoisasiantuntijatehtäviin. Rajavartiolaitoksen opetuksessa korostuvat lisäksi monialaisen turvallisuusviranomaisen tehtäväkenttä, laajat toimivaltuudet sekä niiden johtamiseen ja käyttöön liittyvä vastuu mm. perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta.

Yleisesikuntaupseerin koulutuksen kokonaiskehityksen perustalle on rakennettu yleisesikuntaupseerin tutkinnon osaamisalueet ja niiden keskeiset tavoitteet. Tutkinnon osaamisalueet kuvaavat laajoja osaamisvaatimuksia, joissa yhdistyvät kokonaisuuksiksi ne tiedot, taidot ja asenteet mitä koulutuksen suorittaneen on valmistumisen jälkeen osattava.

Osaamisalueet sisältävät niihin määritetyt keskeiset tavoitteet ja tavoiteltavan osaamisen tasomääritelmät. Keskeiset tavoitteet kokoavat sisällöllisesti yhteen eri osaamisalueiden painotukset yleisesikuntaupseerin tutkinnossa tavoiteltavan osaamisen tasolla. Tasomääritykset on tehty Maanpuolustuskorkeakoululla laadittua Bloomin taksonomian nykyaikaistettua versiota soveltaen.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon osaamisalueet ovat

- johtajuus ja komentajuus
- operatiivinen ajattelu, suunnittelu- ja toimeenpanokyky
- laaja-alaisuus ja kokonaisuuksien hallinta
- tieteellisten käytäntöjen soveltaminen.

2.1 Osaamiskokonaisuuksien osaamisvaatimukset

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon neljän osaamisalueen vaatimia tietoja, taitoja ja asenteita kehitetään pitkäjänteisesti koko opintojen ajan ja kaikissa opintojen vaiheissa. Osaamisalueiden osaamisvaatimukset luovat perusteet varsinaisten opintojen osaamistavoitteiden määrittelyyn.

Johtajuus ja komentajuus -osaamisalueen osaamisvaatimukset

Yleisesikuntaupseeri ymmärtää vastuunsa ja osaa toimia komentajana, päällikkönä ja esimiehenä. Hän kantaa vastuun tekemistään päätöksistä ja niiden seurauksista. Hän kykenee johtamaan joukkonsa toimintaa ja toiminnan sekä suorituskkyjen kehittämistä. Hän osaa johtaa asiantuntijoita. Hän osaa arvioida syväjohtamisen periaatteita ja osaa johtaa alaistensa johtamis- ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä.

Yleisesikuntaupseeri osaa muodostaa vision ja strategian sen toteuttamiseksi. Hän osaa arvioida toimintaympäristön tilanteen sekä sen kehittymisen. Hän osaa priorisoida ja tehdä päätöksiä vastuullisesti vaikeissa ja ristiriitaisissakin tilanteissa.

Yleisesikuntaupseeri ymmärtää kansainvälisen toiminnan periaatteet ja merkityksen työssään. Hän osaa johtaa kansainvälistä operatiivista suunnittelu- ja johtamisprosessia sekä noudattaa monikansallisen puolustushaaraesikunnan työskentelyn periaatteita.

Laaja-alaisuus ja kokonaisuuksien hallinta -osaamisalueen osaamisvaatimukset

Yleisesikuntaupseeri osaa analysoida laajoja asiakokonaisuuksia, niiden perusteita ja vaikuttavuuksia sekä oman tehtävänsä merkityksen osana suurempaa kokonaisuutta. Hän kykenee luovaan ongelmanratkaisuun, suunnitteluun, työskentelyyn ja päätöksentekoon ilman kaikkea tarvittavaa informaatiota sekä osaa hankkia, yhdistellä, käsitellä ja arvioida informaatiota ja tietoa rakentavan kriittisesti. Yleisesikuntaupseeri on sitoutunut Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen yhteisiin arvoihin, päämääriin ja tavoitteisiin.

Yleisesikuntaupseeri kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä.

Lisäksi Rajavartiolaitoksen yleisesikuntaupseeri osaa analysoida Rajavartiolaitoksen roolin kansallisena, eurooppalaisena ja kansainvälisenä turvallisuustoimijana. Hän osaa Rajavartiolaitoksen toimintaan liittyvät keskeiset kansalliset ja kansainväliset säädökset ja osaa tulkita sekä soveltaa niitä työssään. Yleisesikuntaupseeri osaa johtaa ja kehittää pitkäjänteisesti ja kustannustehokkaasti monialaisen turvallisuusviranomaisen toimintaa.

Operatiivinen ajattelu, suunnittelu- ja toimeenpanokyky -osaamisalueen osaamisvaatimukset

Yleisesikuntaupseeri osaa uusien ideoiden, teorioiden, lähestymistapojen tai prosessien kehittämisen ja soveltamisen vaativimmissa toimintaympäristöissä. Hän osaa arvioida taktisia toimintavaihtoehtoja sekä suunnitella ja toimeenpanna operaatioita. Hän osaa arvioida tehtäviensä edellyttämiä teorioita, suunnitteluperusteita ja -prosesseja sekä kehittämään niitä erilaisissa suunnittelutehtävissä. Hän osaa johtaa suunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon siten, että tehtävät toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Yleisesikuntaupseeri osaa soveltaa kansallisia toimintatapoja kansainvälisessä toimintaympäristössä. Hän osaa analysoida puolustushaaran taktisen ja operatiivisen tason toimintojen vaikutusta kriisinhallintaoperaatiossa. Yleisesikuntaupseeri kykenee tehtävätason mukaiseen kansainväliseen yhteistoimintaan.

Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen -osaamisalueen osaamisvaatimukset

Yleisesikuntaupseeri kykenee itsenäiseen ja luotettavaan tieteelliseen ja ammatilliseen tutkimustyöhön sekä luomaan uutta tietoa hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Hän osaa kehittää tieteenalaansa ja arvioida tieteenalojen välisiä rajapintoja. Hän osaa johtaa tutkimusprojektikonaisuuden.

Yleisesikuntaupseerilla on hyvät puhe- ja kirjoitusviestinnän taidot, ja hän osaa viestiä tarkoituksenmukaisesti sekä Puolustusvoimissa että tiedeyhteisölle niin oman tutkimusalan, koko tieteenalan kuin ammattialan kysymyksistään.

2.2 Oppiainekohtaiset osaamistavoitteet

Tässä luvussa on kuvattu yleisesikuntaupseerin tutkinnolle asetetut oppiainekohtaiset osaamistavoitteet.

Sotataito

Sotataidon opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- arvioida keskeisiä sotilaalliseen maanpuolustukseen ja yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen vaikuttavia osakokonaisuuksia sekä niiden keskinäisiä vuorovaikutussuhteita
- analysoida vallitsevan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan periaatteet ja kansallisen puolustusdoktriinin
- arvioida sotilaallisen maanpuolustuksen kokonaisuutta siten, että kykenee toimimaan puolustushaaransa poikkeus- ja normaaliolojen esikuntien sekä yhtymien vaativissa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä
- soveltaa puolustushaaransa taktiikkaa osana yhteisoperaatioita
- hyödyntää työssään käsitteellistä ajattelua, ratkaista ongelmia, ja toimeenpanna päätöksiä aikakriittisessä toimintaympäristössä ja paineenalaisena
- arvioida keskeiset maa-, meri- ja ilmasotateoriat sekä arvioimaan sotateorioiden ja muiden tekijöiden vaikutuksen länsimaisen sotataidollisen ajattelun kehityksessä
- analysoida sotateorioiden ja sotakokemusten vaikuttavuuden eri asevoimien sotataidollisessa ajattelussa, puolustushaarojen toiminnassa ja doktriinien kehittämisessä
- soveltaa kansallisia toimintatapoja kansainvälisessä toimintaympäristössä sekä osaa analysoida puolustushaaransa taktisen ja operatiivisen tason toimintojen vaikutusta kriisinhallintaoperaatioissa.

Johtaminen

Johtamisen opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- soveltaa strategisen suunnittelun ja johtamisen perusteita puolustushallinnossa ja rajavartiolaitoksessa
- arvioida johtamisen, johtajuuden ja johtamiskulttuurin merkityksen yleisesikuntaupseerin tehtävissä
- analysoida komentajuuden erityispiirteet eri toimintaympäristöissä
- kehittää johtamis- ja vuorovaikutuskäyttäytymistään yleisesikuntaupseerina
- operatiivisen johtamisen ja suunnittelun prosessit normaali- ja poikkeusoloissa puolustushaaransa ja sen yhtymätasolla
- operatiivisen johtamisjärjestelmän perusteet normaali- ja poikkeusoloissa
- soveltaa kansainvälisen operaation suunnittelu- ja johtamisprosessia sekä moni-kansallisen esikunnan työskentelyn periaatteita.

Sotatekniikka

Sotatekniikan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- analysoida puolustusjärjestelmän ja sen keskeisten osajärjestelmien rakenteita, ominaisuuksia, toimintaperiaatteita ja suorituskyykyä sekä teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa ratkaista niiden avulla puolustushaaransa kehittämiseen liittyviä tehtäviä
- analysoida puolustusjärjestelmän kehittämisen perusteita sekä suorituskyykpe-rustaisen kehittämisen, vaatimustenhallinnan ja arvioinnin menetelmiä ja arvioida niiden liityntöjä Puolustusvoimien suunnittelujärjestelmään.

Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- arvioida joukkotuotantojärjestelmän mahdollisuudet ja rajoitteet joukon suorituskyvyn rakentamisessa ja arvioinnissa
- arvioida toimintakyvyn merkityksen joukkotuotantoa ja toimintaa suunniteltaessa, toteutettaessa ja kehitettäessä
- arvioida pedagogisen johtamisen merkityksen joukkojen suorituskyyvyn kehittämisessä
- arvioida sotilaspedagogiikan teorioita joukkojen koulutuskäytäntöjen kehittämiseen.

2.3 Linjakohtaiset osaamisvaatimukset

Tässä luvussa on kuvattu yleisesikuntaupseerin tutkinnolle asetetut linjakohtaiset osaamisvaatimukset.

Maasotalinja

Maasotalinjan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- analysoida maavoimien yhtymän taistelun suunnitteluun vaikuttavat tekijät ja johtaa suunnitteluprosessin mukaisen työskentelyn
- arvioida maavoimien operaatiosuunnitelmia ja johtaa operaatiosuunnitelman laatimista
- arvioida vallitsevaa kokonaistilannetta ja muodostaa maavoimien yhtymän tilannekuvan sekä arvioida yhtymän aselajitoiminnan tilannetta
- tehdä päätöksiä maavoimien yhtymän tehtävän toteuttamisesta ja antaa tarvittavat tehtävät alajohtoportaille
- arvioida kriisin merkityksen ja ottaa huomioon muun yhteiskunnan ja muiden puolustushaarojen toiminnan.

Merisotalinja

Merisotalinjan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- analysoida merivoimien taistelun suunnitteluun vaikuttavat tekijät ja johtaa suunnitteluprosessin mukaisen työskentelyn
- arvioida merivoimien operaatiosuunnitelmia ja johtaa operaatiosuunnitelman laatimista
- arvioida vallitsevaa kokonaistilannetta ja muodostaa merivoimien tilannekuvan sekä arvioida aselajitoiminnan tilannetta
- tehdä päätöksiä merivoimien tehtävän toteuttamisesta ja antaa tarvittavat tehtävät alajohtoportaille
- arvioida kriisin merkityksen ja ottaa huomioon muun yhteiskunnan ja muiden puolustushaarojen toiminnan.

Ilmasotalinja

Ilmasotalinjan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa

- arvioida ja suunnitella ilmapuolustuksen voimankäytön keskittämisen ja voiman projisoinnin käytettävissä olevilla ilmapuolustuksen suorituskyvyillä
- johtaa ilmaoperaatioita ja niiden suunnittelua
- arvioida ilmapuolustuksen vallitsevaa kokonaistilannetta ja aselajin/toimialan toiminnan tilannetta
- tehdä päätöksiä ilmapuolustuksen tehtävien toteuttamisesta ja antaa tarvittavat tehtävät alajohtoportaille
- arvioida kriisin merkityksen ja ottaa huomioon muun yhteiskunnan ja muiden puolustushaarojen toiminnan
- analysoida ilmavoiman globaalin ulottuvuuden ja merkityksen kokonaisoperaatiossa.

Rajavartiolinja

Rajavartiolinjan opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri osaa suorittamansa puolustushaaran tavoitteiden lisäksi

- johtaa hallintoyksikön operatiivista toimintaa ja suunnittelua rajaturvallisuuden eri uhkamalleissa
- johtaa rajajoukkoja kriisin aikana
- johtaa Rajavartiolaitoksen keskeisten suorituskykyjen käyttöä ja kehittämistä
- toimia pidättämiseen oikeutettuna virkamiehenä ja harjaantumisen jälkeen johtaa esitutkintaa
- arvioida kansallisen ja ylikansallisen oikeusnormiston vaikutusta rajavartiotoimintaan
- ymmärtää Rajavartiolaitoksen globaalin ulottuvuuden
- soveltaa tietojään Rajavartiolaitoksen esikunnan rajaturvallisuusalan asiantuntijana
- luoda itsenäisen ongelmalähtöisen suunnittelun ja valmistelun avulla uusia ratkaisumalleja.

3 OSAAMISKOKONAISUUKSIEN KUVAUKSET

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot on koottu osaamiskokonaisuuksiksi (moduuleiksi). Osaamiskokonaisuudet ovat kaikille linjoille yhteisiä. Osaamiskokonaisuuksissa on sekä yhteisiä että linjoittain eriytyviä opintojaksoja. Opintojaksoja voidaan yhdistää opintosuunnitelmassa. Osaamiskokonaisuuden omistava Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitos vastaa sen sisällöstä, suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistoiminnassa muiden ainelaitosten kanssa.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon osaamiskokonaisuuden (moduulit) ovat

- strateginen turvallisuusympäristö
- johtaminen ja komentajuus
- operaatiotaito
- tieteellisten käytäntöjen soveltaminen.

Lisäksi tutkinto sisältää 5 opintopistettä yleisiä opintoja (toimintakyvyn ylläpito, orientoivat ja refleктоivat opinnot).

3.1 Yleiset opinnot

Osaamistavoite

Yleiset opinnot suoritettuaan opiskelija tuntee yleisesikuntaupseeritutkinnon tavoitteet, sisällön sekä toteuttamisen. Lisäksi opiskelija soveltaa fyysisen toimintakyvyn teoreettista tietoa ja analysoi fyysistä toimintakykyään erilaisten suoritusten perusteella sekä valitsee itselleen sopivat keinot ylläpitää ja kehittää toimintakykyään.

Toimintakyvyn ylläpitämiseksi opiskelijat suorittavat normien määrittämällä tavalla fyysisen kunnon testit normien määrittämällä tasolla sekä ampumataito-, suunnistus- ja marssitestit. Opinnot suoritettuaan yleisesikuntaupseeri

- tunnistaa fyysisen toimintakyvyn merkityksen joukon suorituskyyvyn osana
- ymmärtää johtajana joukon ja alaisten fyysisen toimintakyvyn ylläpidon ja kehittämisen periaatteet
- osaa analysoida toiminnan suunnittelussa fyysisen toimintakyvyn kehittämisen ja ylläpitämisen sekä kuormituksen säätelyn,
- osaa luoda edellytyksiä toimintakyvyn kehittämislle normaali- ja poikkeusoloissa joukko-osastossa/hallintoyksikössä,
- osaa kannustaa alaisiaan kehittämään fyysistä toimintakykyään ja pystyy toimimaan esimerkkinä joukon johtajana,
- osaa kannustaa ja tukee alaisiaan osallistumaan puolustusvoimien kilpailutoimintaan.

Upseerikasvatuksen tavoitteena on kehittää opiskelijoiden asenteita niin, että ne vastaavat yleisesikuntaupseerille asetettuja vaatimuksia. Yleisesikuntaupseerikasvatuksen mottona käytetään jo Sotakorkeakoulun ajoilta periytyvää sanontaa ”Mehr sein als scheinen” eli ”olla enemmän kuin näkyä ulospäin”.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnossa upseerikasvatus sisältyy kaikkeen tutkintoon liittyvän toimintaan. Yleisesikuntaupseeriksi kasvamista tuetaan sillä, että pääosa upseeriopettajista on yleisesikuntaupseereita, joilla on omakohtainen kokemus yleisesikuntaupseerina työskentelemisestä. Yleisesikuntaupseeriksi kasvamisen pohja luodaan perehdyttämällä opiskelijat Suomen yleisesikuntaupseerikoulutuksen historiaan ja perinteisiin. Perinnetilaisuuksina vietetään vuosittain Sotakorkeakoulun perinnepäivää 3.11. sekä Talvisodan Tolvajärven taistelun perinnepäivää 12.12.

Opintojen kuvaus

Yleisissä opinnoissa käsitellään yleisesikuntaupseerin tutkinnon rakenne ja tavoitteet, opetussuunnitelma sekä opetusohjelma, opiskelu yleisesikuntaupseerikursilla, hallinto, palvelussuhteen ehdot kurssin aikana, opiskelijaa koskevat määräykset ja ohjeet. Upseerikasvatus sisältyy yleisiin opintoihin.

Kurssin aikana pidetään 10 – 15 kurssinjohtajan tuntia jaoteltuna opetusohjelman mukaisesti koko kurssin ajalle. Kurssinjohtajan tuntien tavoitteena on antaa opiskelijoille tietoa tulevista opintojen tapahtumista sekä saada palautetta kurssiin liittyvistä asioista.

Kurssin viimeisen opiskeluviikon tietoiskujen tavoitteena on antaa opiskelijoille tuoreimmat tiedot Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tilanteesta ja kehitysnäkymistä. Luennoitsijoina toimivat Puolustusvoimien, puolustushaarojen ja Rajavartiolaitoksen ylin johto sekä upseeri- ja maanpuolustusjärjestöjen edustajia.

Kurssin reflektointijakso pidetään kurssin viimeisen vuoden marraskuussa noin kaksi kuukautta lähiopetuksen päättymisestä. Jaksolla annetaan ja saadaan sekä henkilöitä että kurssikohtaista palautetta kurssin opinnoista, toimeenpanosta ja kehittämisestä. Lisäksi tarkastellaan diplomitoita ja toteutetaan kurssin päättämistoimet.

Opintojaksot

Yleiset opinnot eivät sisällä varsinaisia opintojaksoja, vaan opinnot toteutetaan opetusohjelmaan ja viikko-ohjelmiin merkittyinä ajankohtina. Opinnoista ei järjestetä kuulusteluja. Opinnot arvioidaan hyväksytty/hylätty.

3.2 Osaamiskokonaisuus 1: Strateginen turvallisuusympäristö

Osaamiskokonaisuus (moduuli) sisältää sekä kaikille yhteisiä että linjoittain eriytyviä opintoja. Osaamiskokonaisuuden oppiaineet ovat sotataito (strategia ja sotahistoria), sotateknikka ja sotatalous. Osaamiskokonaisuus sisältää valintakokeen osuuden, jonka laajuus on 2 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Sotataidon laitos.

Osaamistavoite

Strategisen turvallisuusympäristön opintojen jälkeen yleisesikuntaupseeri osaa arvioida strategian ja turvallisuuspolitiikan laajoja kokonaisuuksia, niiden keskinäisiä vuorovaikutussuhteita ja historiallisia kehityskulkuja ja tehdä johtopäätöksiä niistä.

Yleisesikuntaupseeri osaa analysoida kansainvälisen turvallisuuden ilmiöiden vaikutuksia Suomen turvallisuusympäristöön ja puolustusjärjestelmän kehittämiseen. Yleisesikuntaupseeri osaa analysoida Puolustusvoimien roolin ja tehtävät ulko- ja turvallisuuspolitiikan välineenä sekä kykenee osallistumaan turvallisuuspoliittiseen keskusteluun.

Osaamiskokonaisuuden kuvaus

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija luo itselleen laajan viitekehyksen tutkinnon kaikille opinnoille. Opiskelija hahmottaa Suomen turvallisuusympäristöä, Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, taustaa ja ratkaisuja, jotka luovat pohjan kokonaisturvallisuudelle, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toiminnalle sekä yleisesikuntaupseerin tehtäville osana laajaa kokonaisuutta.

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa tarkastellaan sotilasstrategisen tilannearvioinnin eri osa-alueita ja niiden vaikuttavuuksia puolustusjärjestelmän kehittämisessä.

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa syvennetään ja laajennetaan opiskelijan ymmärrystä Suomen kansalliseen turvallisuuden tekijöistä. Tarkastelun kohteena ovat kansainvälisen turvallisuusympäristön kehitys, kansainväliset toimijat painopisteinä Venäjä ja Pohjoismaat. Lisäksi käsitellään YK, EU ja Nato sekä globaalien voimavarojen kysymyksiä.

Opintojen painopiste on erityisesti Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sekä yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ja kriisinhallinnan teemojen käsittelyssä. Lisäksi käsitellään puolustusjärjestelmän kehittämisen, talouden ja materiaalipolitiikan kokonaisuuksia. Kansainvälisen turvallisuuden kysymyksiä arvioidaan sotilasstrategian keskeisten teorioiden näkökulmasta.

Opintojaksot

Kaikille yhteiset opinnot, 16 op

2YET21	Turvallisuusympäristö ja sotilaallinen voimankäyttö	2 op
2YET31	Suomen puolustusjärjestelmän historia	2 op
2YET22	Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus	3 op
2YET23	Kriisinhallinta	2 op
2YET32	Kylmästä sodasta terrorismin vastaiseen sotaan	2 op
2YET24	Maailmanpolitiikan toimijat ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset	3 op
2YET25	Pohjolan turvallisuuskysymykset (Nordic Security Seminar)	2 op

Maa-, meri- ja ilmasotalinjojen opinnot, 7 op

2YET26	EU ja Nato turvallisuustoimijoina (opintomatka)	2 op
4YET1	Materiaalipolitiikan perusteet	3 op
4YET2	Talouden perusteet	2 op

Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot, 7 op

1YETRVL1	Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta II	2 op
1YETRVL2	Rajavartiotilanteiden hallinta	2 op
4YETRVL1	Rajaturvallisuustekniikka I	1 op
1YETRVL3	Rajavartiolaitoksen esikuntatyöskentely	2 op

3.3 Osaamiskokonaisuus 2: Johtaminen ja komentajuus

Osaamiskokonaisuus (moduuli) sisältää sekä kaikille yhteisiä että linjoittain eriytyviä opintoja. Osaamiskokonaisuuden oppiaineet ovat johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka ja sotatalous. Osaamiskokonaisuus sisältää valintakokeen osuuden, jonka laajuus on 2 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos.

Osaamistavoite

Johtaminen ja komentajuus -opintojen jälkeen yleisesikuntaupseeri osaa arvioida johtamistoiminnassaan eri toimintaympäristöjen erityispiirteitä. Yleisesikuntaupseeri sisäistää vastuunsa ja osaa toimia sekä kehittää itseään komentajana, päällikkönä ja esimiehenä.

Yleisesikuntaupseeri osaa soveltaa puolustushallinnon tai Rajavartiolaitoksen toimintatapoja, prosesseja, suunnittelujärjestelmiä, suorituskyvyn suunnittelua ja rakentamista. Hän osaa johtaa suunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon siten, että tehtävät toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Yleisesikuntaupseeri osaa kehittää koulutuskäytäntöjä ja arvioida toimintakyvyn merkityksen joukkotuotantoa ja toimintaa suunniteltaessa, toteutettaessa ja kehitettäessä.

Yleisesikuntaupseeri osaa arvioida johtamisen, johtajuuden ja johtamiskulttuurin merkityksen. Yleisesikuntaupseeri osaa käyttää kansainvälisen kriisinhallintaoperaation suunnittelu- ja johtamisprosessia sekä monikansallisen esikunnan työskentelyperiaatteita siten, että kykenee toimimaan esikuntaupseerina monikansallisessa esikunnassa.

Osaamiskokonaisuuden kuvaus

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija perehtyy puolustusjärjestelmän strategiaan suunnittelutyöhön ja johtamiseen sekä suoritus- ja toimintakykyjen suunnitteluun ja rakentamiseen. Opiskelija syventää johtamis- ja esimiestaitojaan sekä valmiuksiaan komentajana kasvamiseen. Hän syventää sotilaspedagogiikan teoriaa koulutuksellisen suorituskyvyn kehittämisessä ja ymmärrystään organisaatiokulttuurin merkityksestä johtamiselle. Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija kehittää valmiuksiaan toimia yleisesikuntaupseerin tehtävissä kansallisissa ja monikansallisissa esikunnissa.

Opintojaksot

Kaikille yhteiset opinnot, 11 op

1YET1	Komentajuus	5 op
1YET2	Johtaminen ja esimiestaidot	3 op
1YET3	Organisaatiokulttuuri ja organisaation sosiaalinen rakenne	3 op

Maa-, meri- ja ilmasotalinjojen opinnot, 18 op

1YET4	Maanpuolustuksen suunnittelu ja johtaminen	9 op
3YET1	Pedagoginen johtaminen - koulutuksellisen suorituskyyvyn kehittäminen	3 op
1YET5	Kansainvälinen osaaminen	6 op
	- Rajavartiolinja, 2. opintovuoden kansainvälinen harjoitus	3 op

Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot, 17 op

1YETRVL4	Rajavartiolaitoksen operatiivisen toiminnan johtaminen I	2 op
1YETRVL5	Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta I	2 op
4YETRVL2	Rajaturvallisuustekniikka II	1 op
1YETRVL6	Rajavartiolaitoksen operatiivisen toiminnan johtaminen II	3 op
1YETRVL7	Rajavartiotoiminnan oikeudellinen perusta	4 op
1YETRVL8	Rajavartiolaitoksen hallinto	2 op
1YETRVL9	Rajavartiolaitoksen kriisiajan johtaminen	3 op

3.4 Osaamiskokonaisuus 3: Operaatiotaito

Osaamiskokonaisuuden (moduuli) opinnot sisältävät sekä yhteisiä että linjoittain (maa-, meri ja ilmasotalinja) eriytyviä opintoja. Rajavartiolinjan opiskelijat osallistuvat puolustushaaran mukaisen linjan opintoihin.

Osaamiskokonaisuuden oppiaineet ovat sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria), johtaminen, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka. Osaamiskokonaisuus sisältää valintakokeen osuuden, jonka laajuus on 4 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Sotataidon laitos.

Osaamistavoite

Operaatiotaidon opintojen jälkeen yleisesikuntaupseeri kykenee uusien ideoiden, teorioiden, lähestymistapojen tai prosessien kehittämiseen ja soveltamiseen vaativimmissa toimintaympäristöissä. Hän osaa arvioida käytettävää taktiikkaa, suunnitella operaatioita sekä toimeenpanna niitä.

Yleisesikuntaupseeri osaa arvioida vastustajan suorituskykyä ja toimintaperiaatteita. Hän osaa arvioida sekä omien joukkojen kokoonpanojen, suorituskykyjen, käyttöperiaatteiden, toimintaympäristön, olosuhteiden ja sotatekniikan vaikutuksia operatiiviseen toimintaan sekä tulkita niitä taktisissa ratkaisuissaan.

Yleisesikuntaupseeri osaa arvioida tehtäviensä edellyttämiä teorioita, suunnitteluperusteita ja -prosesseja sekä kehittää niitä erilaisissa suunnittelutehtävissä. Hän osaa johtaa tehtävänsä mukaisesti poikkeusolojen suunnitelmien toimeenpanoa siten, että hänen johtamalleen joukolle käsketyt tehtävät toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Yleisesikuntaupseeri ymmärtää kansainvälisen sotilaallisen kriisinhallintaoperaation toimintaympäristön ja toimintatavat. Yleisesikuntaupseeri ymmärtää puolustushaaran taktisen ja operatiivisen tason kriisinhallintataktiikan ja eri toimijoiden tehtävät.

Osaamiskokonaisuuden kuvaus

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija syventää tietojaan puolustushallinnon tai Rajavartiolaitoksen poikkeusolojen toimintakentästä. Opiskelija kehittää valmiuksiaan toimia puolustushaaran esikuntien suunnittelu- ja päällikkötehtävissä sekä joukkojen johto- ja komentajatehtävissä. Osaamiskokonaisuuden opintojen painopiste on poikkeusolojen toiminnassa kuitenkin siten, että samat suunnittelu-prosessit ja menetelmät sopivat soveltaen myös yleisesikuntaupseerin normaaliolojen tehtäviin.

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija syventää ymmärrystään sotateorioiden ja sotakokemusten vaikuttavuudesta asevoimien sotataidolliseen ajatteluun sekä puolustusdoktriinin ja -järjestelmän kehittämiseen. Opinnoissa opiskelija syventää osaamistaan puolustusjärjestelmän toimintaperiaatteista sekä suorituskyykyjen käytön suunnittelusta ja toimeenpanosta. Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija syventää osaamistaan puolustushaaran joukkojen suorituskyyvystä ja käyttöperiaatteista. Opinnoissa opiskelija lisää osaamistaan muiden puolustushaarojen toimintaperiaatteista, suorituskyyvistä sekä puolustushaarojen yhteistoiminnasta osana puolustusjärjestelmää.

Opintojaksot

Kaikille yhteiset opinnot, 33 op

2YET11	Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet OTH1	6 op
2YET12	Operatiivisen suunnittelun ja esikuntapalvelun perusteet OTH2	4 op
2YET13	Kotityö 1 OTH5	2 op
2YET14	Esikunta- ja johtamisharjoitus 1 EJH1	2 op
2YET15	Puolustushaarojen operaatiotaidon perusteet OTH6	4 op
2YET16	Puolustushaarojen ja viranomaisten yhteistoiminnan perusteet OTH7	3 op
2YET17	Kotityö 2 OTH10	2 op
2YET18	Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen OTH11	4 op
2YET19	Esikunta- ja johtamisharjoitus 2 EJH2	2 op
4YET3	Järjestelmätekniikka	4 op

Maasotalinjan opinnot, 23 op

2YETMA11	Yhtymän puolustus 1 OTH3	6 op
2YETMA12	Yhtymän hyökkäys 1 OTH4	6 op
2YETMA13	Yhtymän puolustus 2 OTH8	5 op
2YETMA14	Yhtymän hyökkäys 2 OTH9	6 op

Merisotalinjan opinnot, 23 op

2YETME11	Rannikkoyhtymän operatiivinen suunnittelu OTH3	6 op
2YETME12	Laivastoyhtymän operatiivinen suunnittelu OTH4	6 op
2YETME13	Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu OTH8	5 op
2YETME14	Merioperaatioiden suunnittelu ja toimeenpano OTH9	6 op

Ilmasotalinjan opinnot, 23 op

2YETIL11	Ilmapuolustuksen suunnittelun perusteet OTH3	6 op
2YETIL12	Lennoston ja lentotukikohdan operatiivinen suunnittelu OTH4	6 op
2YETIL13	Ilmapuolustus - Operatiivinen suunnittelu OTH8	5 op
2YETIL14	Ilmaoperaatioiden suunnittelu ja toimeenpano OTH9	6 op

3.5 Osaamiskokonaisuus 4: Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen

Osaamiskokonaisuuden (moduuli) sisällöstä ja suunnittelusta, toteutuksesta sekä yhteistoiminnasta ainelaitosten kanssa vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtaja. Käytännön toteutusta ohjaa Jatkotutkinto-osasto.

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija kehittää valmiuksiaan ja osaamistaan jatkaa opintojaan sotatieteen lisensiaatti- ja tohtoritutkintoihin saakka. Osaamiskokonaisuuden opinnot sisältävät kaikille yhteisiä ja oppiaineittain toteutettavia erityyviä metodiopintoja.

Oppiaineet määräytyvät opiskelijan tutkimusalan mukaisesti. Osaamiskokonaisuuden opinnot sisältävät valintakokeen osuuden, jonka laajuus on 2 op.

Osaamistavoite

Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen -opintojen jälkeen yleisesikuntaupseeri kykenee itsenäiseen ja luotettavaan tieteelliseen ja ammatilliseen tutkimustyöhön sekä luomaan uutta tietoa hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Osaamiskokonaisuuden opintojen jälkeen yleisesikuntaupseeri osaa käyttää laajasti hyväkseen tutkivaa työtettä. Hän osaa kehittää tieteenalaansa sekä arvioida tieteenalojen välisiä rajapintoja. Hän osaa arvioida alansa tieteellistä keskustelua sekä osallistua siihen.

Yleisesikuntaupseeri osaa johtaa tutkimusprojektikokonaisuuden. Hän osaa kehittää tieteellisen tutkimuksen, kirjoittamisen ja raportoinnin taitojaan sekä hyödyntää tutkimusmenetelmiä tulevilla työtehtävissään.

Osaamiskokonaisuuden kuvaus

Osaamiskokonaisuuden opinnoissa opiskelija harjaantuu tieteellisten käytäntöjen soveltamiseen työtehtävissään ja osaamisensa kehittämisessä. Opiskelija syventää tieteellistä osaamistaan ja tutkimusmenetelmien ja -metodien käyttöä. Opinnot tuottavat opiskelijalle riittävän tietopohjan yleisesikuntaupseerin tutkintovaatimusten mukaisen diplomityön tekemiseen sekä valmiudet omien tutkimuksellisten valintojen puolustamiseen.

Opiskelija syvennyy tutkimusprosessiin ja tutkimusprosessin johtamiseen perehtymällä oppiaineensa tutkimuksiin ja menetelmiin, raportoimalla tutkimuksen ja osallistumalla ainelaitosten järjestämään seminaarityöskentelyyn. Opinnäytetyösään opiskelijan on osoitettava kykyä sekä tieteellisen ajattelun soveltamiseen että ongelmien loogiseen käsittelyyn ja esittämiseen.

Opinnäytetyön lisäksi yleisesikuntaupseerin tutkinnon opintojen yhteydessä voidaan laatia itsenäisesti tai pienryhmissä muita puolustushallinnon tai Rajavartiolaitoksen kehittämiseen liittyviä tutkimusraportteja, muistioita ja selvityksiä, joilla kehitetään opiskelijan valmiuksia tieteellisten käytäntöjen soveltamiseen työtehtävissä sekä osaamisensa kehittämisessä.

Opintojaksot

Kaikille yhteiset opinnot, 33 op

5YETTU1	Tutkimus puolustusvoimissa	3 op
5YETTU2	Tutkimusprojektit ja tutkimusprojektien johtaminen	5 op
5YETTU3	Tutkimussuunnitelma	7 op
5YETTU4	Diplomityön käsikirjoitus	5 op
5YETTU5	Diplomityön luonnos ja viimeistely	13 op

4 OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET

Tässä luvussa on kuvattu osaamiskokonaisuuksittain yleisesikuntaupseerin tutkintoon sisältyvät opintojaksot. Opintojaksojen tarkempi toteutus kuvataan opintojaksokäsikirjassa.

4.1 Osaamiskokonaisuus 1: Strateginen turvallisuusympäristö

Osaamiskokonaisuus 1 Strateginen turvallisuusympäristö on laajuudeltaan 25 opintopistettä. Osaamiskokonaisuus jakautuu kaikille yhteisiin opintoihin (16 op) sekä linjoittain eriytyviin opintoihin (7 op). Osaamiskokonaisuuteen sisältyy lisäksi valintakokeen osuus, jonka laajuus on 2 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Sotataidon laitos.

KAIKILLE YHTEISET OPINNOT 16 OP

2YET21 Turvallisuusympäristö ja sotilaallinen voimankäyttö, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää globaalin turvallisuuden ajankohtaisia ilmiöitä ja kehitystrendejä sekä niiden vaikutuksia Suomen turvallisuusympäristöön. Lisäksi opintojakson tavoitteena on luoda edellytyksiä arvioida aseellisen voimankäytön muutostekijöitä tulevaisuudessa ja näiden ilmiöiden vaikutuksia kansallisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan valmisteluun ja toteutukseen.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kriittisesti ja moniulotteisesti analysoida ja Suomen turvallisuusympäristössä vaikuttavia tekijöitä ja niiden vaikutuksia yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen.

Osaa analysoida sodan kuvan muutoksen keskeisiä perusteita. Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä sodan kuvan muutoksen ja aseellisen voimankäytön muutostekijöistä ja vaikutuksista Suomen turvallisuuskäsitykseen ja Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittisiin ratkaisuihin. Opiskelija osaa analysoida sotataidollista teoreettista ajattelua ja osaa soveltaa keskeisiä sotataidollisia paradigmoja osana ajankohtaisia sodan kuvaan ja sotilaalliseen voimankäyttöön liittyvää keskustelua. Kykenee osallistumaan asiantuntijana turvallisuuspoliittiseen keskusteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson aikana käsitellään keskeisiä sotataidon oppiaineen paradigmoja sekä sodan kuvan ja aseellisen voimankäytön muutokseen liittyviä teemoja. Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Opintojakson toteutuksessa noin kolmannes ajasta on varattu omatoimiseen opiskeluun. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu asioiden kertaamiseen ja syventämiseen sekä opetuskeskusteluihin valmistautumiseen.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson lopussa järjestetään pienryhmissä opettajajohtoinen ryhmäkeskustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksytty/hylätty. Tämän lisäksi opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5.

2YET31 Suomen puolustusjärjestelmän historia, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida Suomen puolustusjärjestelmän historiallisen kehityksen ja erilaisten muutostekijöiden välistä vaikutussuhdetta.

Osaa analysoida miten erilaiset muutostekijät, kuten Suomen sotilasstrategisessa ympäristössä tapahtuneet muutokset sekä omat ja kansainväliset sotakokemukset ovat vaikuttaneet Suomen puolustusjärjestelmän kehitykseen itsenäisyyden aikana (esim. alueellinen maanpuolustus).

Osaa arvioida sotahistoriallisia tapahtumia sotateorioiden, operaatiotaidon kansallisten erityispiirteiden ja operaatiotaidon ja taktiikan yleisten periaatteiden kautta.

Osaa esittää johtopäätökset analyttisesti, johdonmukaisesti ja perustellen. Kykenee osallistumaan asiantuntijana Suomen sotahistoriaa koskevaan keskusteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja Suomen puolustusjärjestelmän historiasta sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Luennoitsijoina käytetään valtakunnallisia asiantuntijoita. Opintojakson läpiviennissä noin neljännes ajasta on varattu opiskelijoiden omatoimiseen opiskeluun. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla käsiteltäviin asiakokonaisuuksiin tutustumiseen, sekä opetettujen asioiden kertaamiseen ja syventämiseen.

Karjalan kannakselle ja Pietariin tehtävän opintomatkan tavoitteena on antaa opiskelijoille perusteet ymmärtää toisen maailmansodan lopulla Suomessa ja Neuvostoliitossa vallinneen sotataidollisen ajattelun toteutumista kesän 1944 taisteluiden aikana. Opintomatalla tutustutaan myös Venäjän asevoimien nykytilaan.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5.

2YET22 Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus, 3 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen päätöksentekoon liittyvien toimijoiden roolit ja tehtävät sekä eri hallinnonalojen välisen yhteistyön periaatteet yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kehityksessä.

Opiskelija osaa suunnitella sotilaallisen turvallisuuden teemoja osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Opiskelija osaa arvioida yhteiskunnallisten muutosten vaikutuksia kansallisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ratkaisuihin ja yleisesti puolustusvoimien kehittämiseen.

Opiskelijalla on valmiudet analysoida ja tarkastella kriittisesti puolustusratkaisuun ja asevelvollisuuteen liittyviä teemoja. Opiskelija osaa verrata erilaisten ratkaisumallien seurannaisvaikutuksia.

Opiskelija osaa arvioida yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja puolustusjärjestelmän kehittämiseen liittyviä tekijöitä ja muutostarpeita useasta eri näkökulmasta (poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen) sekä verrata eri näkökulmien ja ulottuuksien keskinäisiä vuorovaikutussuhteita.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden osatekijöitä käsittelevään keskusteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson aikana tarkastellaan yleisesti kansallista turvallisuutta ja erityisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen liittyviä teemoja. Opiskelija osaa pohtia laaja-alaisesti kansallisen turvallisuuspolitiikan ja puolustuspolitiikan keskeisiä kysymyksiä sekä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen sekä viranomaisyhteistoimintaan liittyviä ajankohtaisia teemoja.

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Luennoitsijoina käytetään valtakunnallisia asiantuntijoita.

Opintojakson toteutuksessa on varattu noin kolmannes ajasta ryhmätyöskentelyyn ja opiskelijoiden omatoimiseen opiskeluun. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla käsiteltävien asiakokonaisuuksiin tutustumiseen ja jo opetettujen asioiden kertaamiseen ja syventämiseen.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5.

2YET23 Kriisinhallinta, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia arvioida laaja-alaisesti kansainväliseen kriisinhallintaan liittyviä asiakokonaisuuksia. Kriisinhallintaa käsitellään kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan -käsitteen kautta. Opintojakso luo myös valmiudet arvioida suurvaltojen ja keskeisten turvallisuusorganisaatioiden (YK, EU, Nato) kriisinhallinnan yleisiä periaatteita ja kehitysnäkymiä.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan keskeisiä periaatteita ja ajankohtaisia kysymyksiä. Osaa analyttisesti yleistää ja eritellä Suomen kriisinhallintaan osallistumisen yleisiä päämääriä ja tavoiteasetteluja.

Opiskelija osaa kuvailla yleisellä tasolla kriisinhallintaan osallistumiseen liittyvän kansallisen päätöksentekoprosessin. Osaa analysoida rauhanturvaamisessa ja kriisinhallinnassa tapahtuneita kylmän sodan jälkeisiä muutostekijöitä sekä kykenee yleistämään eri organisaatioiden ja järjestöjen eroavaisuuksia kriisinhallintatoimijana.

Opiskelija kykenee arvioimaan kriisinhallinnan ja sodan käsitteiden ja toiminnan eroavaisuuksia. Opiskelija tuntee diplomatian ja rauhankäytännön keskeiset periaatteet ja niiden roolit osana konfliktinhallintaa.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana sotilaallista kriisinhallintaa koskevaan keskusteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden ryhmätyönä toteutettavaan case-tarkastelun laatimiseksi. Opintojakson läpiviennistä noin kolmannes ajasta on varattu omatoimiseen opiskeluun. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu asioiden kertaamiseen ja syventämiseen sekä seminaarivalmisteluihin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson lopussa opiskelijat esittelevät ryhmätyönä laaditun case-tarkastelun, jossa on laaja-alaisesti analysoitu ajankohtaista kriisinhallintaoperaatiota eri toimijoiden näkökulmasta. Opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksytty/hylätty.

2YET32 Kylmästä sodasta terrorismin vastaiseen sotaan, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja arvioida Yhdysvaltojen ja sen keskeisten liittolaismaiden sekä Neuvostoliiton/Venäjän toteuttamia sotatoimia sodankäynnin teorioiden ja eri taisteluoppien kautta.

Osaa arvioida miten sotateoriat, käytännön sotakokemukset ja muut tekijät ovat vaikuttaneet Yhdysvaltojen ja sen keskeisten liittolaismaiden sekä Neuvostoliiton/Venäjän sotataidolliseen ajatteluun, taisteluoppien kehittämiseen sekä operaatioiden suorittamisen kansallisiin erityispiirteisiin.

Osaa arvioida puolustushaarojen omia ja yhteisoperaatioita sekä käyttöperiaatteita sotateorioiden, taisteluoppien ja sotatapahtumien kautta.

Osaa esittää johtopäätökset analyttisesti, johdonmukaisesti ja perustellen.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille perusteet ymmärtää suurvaltojen ja niiden liittolaismaiden eri puolustushaarojen sotataidollisen ajattelun ja keskeisten taisteluoppien kehitystä sekä eri asevoimien kansallisia erityispiirteitä operaatioiden toteuttamisessa. Lisäksi opiskelijoiden tulee tuntee kylmän sodan ja sen jälkeisten sotien keskeiset tapahtumat, ominaispiirteet sekä aikakaudelle tyypillisten sotataidollisten oppien ilmentyminen osapuolten toiminnassa.

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Luennoitsijoina käytetään valtakunnallisia asiantuntijoita.

Opintojakson toteutuksessa noin kolmannes ajasta on varattu ryhmätyöskentelyyn ja opiskelijoiden omatoimiseen opiskeluun. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu asiakokonaisuuksiin tutustumiseen ja opettettujen asioiden kertaamiseen ja syventämiseen.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5. Kuulustelu on ryhmätentti, seminaari tai kirjallinen.

2YET24 Maailmanpolitiikan toimijat ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset, 3 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida ja yleistää, miten kansainvälinen järjestelmän toimijat ja kansainvälisen turvallisuuden keskeiset tapahtumat vaikuttavat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttamiseen, sotilasstrategiaan ja sotilasstrategiseen suunnitteluun.

Osaa kriittisesti analysoida maailmanpolitiikan keskeisiä turvallisuuspoliittisia tapahtumia ja niiden vaikutuksia kansainvälisiin kriiseihin ja konflikteihin.

Osaa arvioida ja tehdä johtopäätöksiä maailmanpolitiikan tapahtumien ja kansainvälisten kriisien ja konfliktien vaikutuksista Suomen kansalliselle turvallisuudelle.

Osaa arvioida keskeisten kansainväliseen turvallisuuteen liittyvien järjestöjen ja organisaatioiden tehtävät, tavoitteet ja toiminnan peruseriaatteet. Lisäksi opiskelija osaa analysoida ja eritellä ajankohtaisten konfliktien ja kriisien sisäistä dynamiikkaa.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana keskusteluun globaaleista turvallisuuspoliittisista kysymyksistä ja tapahtumista sekä niiden vaikutuksista Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso tavoitteena on perehtyä tärkeimpien kansainvälisen yhteisön turvallisuusorganisaatioiden toimintaan ja keskeisten maailmanpolitiikan toimijoiden turvallisuuspoliittisiin ja sotilasstrategisiin tavoiteasetteluihin ja niiden vaikutuksiin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Opintojakson aikana käsitellään lisäksi ajankohtaisia kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksien historiallisia taustoja ja kehityskulkuja.

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Kurssin läpiviennissä noin puolet ajasta on varattu omatoimiseen opiskeluun, jonka aikana opiskelijat valmistuvat luennoille tutustumalla ennakolta käsiteltäviin teemoihin ja lisäksi kertaavat ja syventävät ymmärrystään luennoilla käsitellyistä teemoista. Lisäksi osa omatoimisesta opiskelusta käytetään ryhmätyö- ja seminaarivalmisteluihin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson lopussa järjestetään pienryhmissä opettajajohtoinen keskustelupiiri, jossa opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksytty/hylätty.

2YET25 Pohjolan turvallisuuskysymykset (NSS), 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää Pohjoismaiden ulko- ja turvallisuuspoliittisia ratkaisuja ja niiden vaikutuksia asevoimien kehittämiseen. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan ajankohtainen katsaus Pohjoismaiden puolustusyhteistyön nykytilasta ja tavoiteasetteluista.

Opintojaksolla laajennetaan opiskelijoiden tietämystä Pohjois-Euroopan turvallisuutta koskevista erityisteemoista. Opintojakso mahdollistaa kansainvälisen tiedonvaihdon ja keskustelun pohjoismaisten kollegoiden välillä.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kriittisesti analysoida keskeisiä Pohjois-Euroopan turvallisuuskysymyksiä ja Pohjoismaiden puolustusratkaisujen eroja ja yhtäläisyyksiä. Opiskelija osaa arvioida ja tehdä johtopäätöksiä eri Pohjoismaiden asevoimien kehittämiseen liittyviä linjauksia ja painotuksia.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana turvallisuuspoliittiseen keskusteluun Pohjoismaiden turvallisuusratkaisuista ja puolustusyhteistyöstä.

Toteutuksen kuvaus:

Pohjolan turvallisuuskysymykset -opintojakso toteutetaan kansainvälisenä seminaarina (Nordic Security Seminar), johon osallistuu Ruotsin ja Viron Maanpuolustus- ja korkeakoulujen opiskelijoita ja opettajia. Seminaari toteutetaan englannin kielellä.

Asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden kesken toteutettaville ryhmäkeskustelulle. Opintojakson läpiviennessä noin viidennes on varattu opiskelijoiden ryhmätyöskentelyyn ja -keskusteluihin.

Ennen Nordic Security Seminar -opintojaksoa toteutetaan noin kahden päivän luento- ja seminaarivalmisteluosuus. Nordic Security Seminarin jälkeen järjestetään palautekeskustelutilaisuus, jossa käsitellään seminaarin anti.

Osaamisen arviointi:

Opintojaksoon ei liity kuulustelua. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytyksi/hylätyksi.

MAA-, MERI- JA ILMASOTALINJOJEN OPINNOT 7 OP

2YET26 EU ja Nato turvallisuustoimijoina (opintomatka), 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjat

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää keskeisten eurooppalaisten turvallisuustoimijoiden (EU ja Nato) tehtävät, tavoitteet ja toimintamenetelmät.

Opiskelijat tutustuvat Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan päätoksentekoon.

Opiskelijat tutustuvat keskieurooppalaisen valtion puolustuspolitiikkaan ja Euroopan turvallisuuskehityksen kannalta merkittävään historialliseen kohteeseen.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kriittisesti analysoida Euroopan unionin ajankohtaisia turvallisuus- ja puolustuspoliittisia kysymyksiä sekä Pohjois-Atlantin liiton (Nato) roolia turvallisuustoimijana.

Osaa arvioida Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja Nato-yhteistyön merkityksen Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Lisäksi osaa yleistää Suomen toiminnan keskeiset periaatteet ja toimintamuodot Euroopan unionin ja Naton rakenteissa.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana turvallisuuspoliittiseen keskusteluun Euroopan unionin ja Naton merkityksestä Suomelle.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan Brysseliin tehtävänä opintomatkana.

Ennen opintomatkaa valmistavaa opetusta kaksi päivää (luentoja, ryhmätöitä ja omatoimista opiskelua).

Vierailukohteissa asiantuntijaluentojen tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden taustatietoja sekä luoda perusteet opiskelijoiden itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan sekä ryhmätöihin.

Opintomatkan jälkeen järjestetään seminaaritilaisuus, jossa käsitellään opintomatkan keskeisiä teemoja.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson lopussa järjestetään pienryhmissä opettajajohtoinen opetuskeskustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksytty/hylätty.

4YET1 Materiaalipolitiikan perusteet, 3 op

Vastuutaho:

Sotatekniikan laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjat

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida materiaalipolitiikan osa-alueiden vaikutuksia puolustusjärjestelmän kehittämiseen.

Ensimmäisen jakson jälkeen opiskelijat osaavat tehdä arvioita puolustus- ja turvallisuusteollisuuden sekä tutkimus- ja teknologiatoiminnan merkityksestä puolustusjärjestelmän kehittämisessä.

Toisen jakson jälkeen opiskelijat osaavat tehdä johtopäätöksiä huoltovarmuuden merkityksestä koko yhteiskunnan kokonaisturvallisuudessa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan kahdessa jaksossa. Ensimmäinen jakso toteutetaan ensimmäisen vuoden syksyllä. Ensimmäisen jakson opinnot nivoutuvat Maanpuolustuksen kehittämisen strategisen johtamisen osaopintojaksoon.

Toinen jakso toteutetaan toisen vuoden syksyllä. Toisen jakson opinnot nivoutuvat yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden opintojaksoon. Opetus toteutetaan sulautuvan opetuksen menetelmiä käyttäen.

Ennakkotehtävillä varmistetaan opiskelijoiden lähtötason yhtenäisyys. Opintojakso sisältää valintakokeen osuuden, jonka laajuus on 1 op.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5. Kuulustelu on ryhmätentti, seminaari tai kirjallinen työ. Arvosana muodostaa 15 % sotatekniikan arvosanasta.

4YET2 Talouden perusteet, 2 op

Vastuutaho:

Sotatekniikan laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjat

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää valtiotalouden merkityksen puolustusjärjestelmän kehittämiseen sekä tuntee valtiotalouden ohjausjärjestelmän. Tutustuu kansantaloudelliseen ajatteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Opetus toteutetaan sulautuvan opetuksen menetelmiä käyttäen. Ennakkotehtävillä varmistetaan opiskelijoiden lähtötason yhtenäisyys. Opintojakson opinnot nivoutuvat osin yhteiskunnan kokonaisturvallisuusopintojaksoon.

Osaamisen arviointi:

Opintojaksoon ei liity kuulustelua. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

RAJAVARTIOLINJAN OPINNOT 7 OP

1YETRVL1 Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta II, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tulkita rajanylitysasetuksen säädöksiä, analysoida Schengen -arviointiprosessin tuloksia sekä tehdä tuloksista johtopäätöksiä. Opiskelija osaa suunnitella ja tarvittavin osin johtaa kansainvälistä yhteistoimintaa hallintoyksikkötasolla sekä osaa selittää kansallinen valmistelun prosessin Suomen ja rajavartiolaitoksen kannan muodostamiseksi. Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa verrata eri maiden rajaturvallisuuden järjestelyitä keskenään, sekä argumentoida EU:n päätöksentekoon vaikuttamisesta.

Kansainvälisen toiminnan opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on kansainväliseen toimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä, kansainvälisessä toimintaympäristössä Rajavartiolaitoksen edustajana sekä vaativissa asiantuntija- ja esimiestehtävissä.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä, sekä opintomatkaista Brysseliin. Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja yhteistoiminnassa Rajavartiolaitoksen esikunnan kansainvälisen yksikön kanssa.

Opintomatkan toteutustapa ja sisältö käsketään erikseen. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön. Mikäli opintomatkaa ei järjestetä, se korvataan asiantuntijaluennoin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

1YETRVL2 Rajavartiotilanteiden hallinta, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa johtaa vaativia ja erityistilanteita, osaa tehdä oikeudellisesti perusteltuja arvioita ja päätöksiä yleisjohtajan roolissa, osaa tulkita voimankäytön säädöksiä ja soveltaa niitä vaativissa ja erityistilanteissa sekä osaa valita oikeat resurssit tilanteiden hallintaan liittyen.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa raportoida ja tiedottaa vaativista ja erityistilanteista oikealla tavalla sekä verrata muiden viranomaisten tilanteiden hallintaan käyttämiä resursseja toisiinsa ja tehdä vertailuista johtopäätöksiä oman toiminnan kehittämiseksi.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on tilanteiden hallintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia hallintoyksikön yleisjohtajana ja johtaa valmiussuunnittelua tilanteiden hallinnan osalta.

Toteutuksen kuvaus:

Opinnot toteutetaan kahdessa osassa 1) teoriaosuus 2) tilanteiden hallinnan harjoitus. Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Raja- ja merivartiokoulun opettajat ja Rajavartiolaitoksen esikunnan asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja yhteistoiminnassa vastuuopettajan kanssa.

Opintojakson sovellettuvaihe järjestetään Raja- ja merivartiokoulun harjoitusympäristössä Imatralla. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

4YETRVL1 Rajaturvallisuustekniikka I, 1 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää Rajavartiolaitoksen tietohallinnon keskeiset periaatteet, soveltaa työtehtävissään Rajavartiolaitoksen tietoturvallisuusmääryksiä, selittää tietoturvallisuuden ylläpitoon liittyvän keskeisen lainsäädännön sisällön sekä käyttää Rajavartiolaitoksen keskeisiä henkilöstö- ja operatiivisen alan tietojärjestelmiä ja sovelluksia.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää Rajavartiolaitoksen tietoliikennearkkitehtuurin ja käytettävien tietoliikenneverkkojen keskeiset ominaisuudet, soveltaa rajaturvallisuustekniikan ominaisuuksia päivittäisjohtamisessa sekä perustella rajaturvallisuustekniikan käytön erilaisissa toimintaympäristöissä.

Rajaturvallisuustekniikan opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on rajaturvallisuustekniikkaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä, rajaturvallisuusasiantuntijana ja muissa vaativissa esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa sekä johtaa rajavalvontatekniikan kehittämistyöryhmiä ja -hankkeita.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta sekä ryhmä-/yksilötehtävistä. Opintojaksoon voi sisältyä myös käytännön harjoittelua eri järjestelmillä. Käytännön harjoittelun tarve ja laajuus määritetään kohderyhmäanalyyysin perusteella opintojakson alussa.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja yhteistoiminnassa Rajavartiolaitoksen esikunnan teknillisen osaston kanssa. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkkooppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Rajaturvallisuustekniikan opintojaksoista (I & II) järjestetään kokoava kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL3 Rajavartiolaitoksen esikuntatyöskentely, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa johtaa esikuntatyöskentelyä ja sen prosesseja hallintoyksikkötasolla ja analysoida esikunnan (RA/SA) työskentelyä. Opiskelija osaa tuottaa ja raportoida toiminnan ja talouden suunnittelun ja seurannan kannalta keskeiset tunnusluvut RAT:TI -järjestelmän avulla sekä tuottaa muodolliset vaatimukset täyttäviä asiakirjoja Rajavartiolaitoksen asianhallintajärjestelmällä (AS-DO/ACTA) sekä työtehtävien edellyttämällä muilla järjestelmillä. Opiskelija osaa lisäksi argumentoida ja esiintyä uskottavasti suomen ja englannin kielellä ja toimia kansainvälisissä neuvottelutilanteissa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on esikuntatyöskentelyyn liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä sekä harjaantumisen jälkeen esikuntapäällikkönä RA- ja SA-kokoonpanoissa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso sisältää teorialuentoja sekä soveltavia harjoituksia/ryhmätöitä Rajavartiolaitoksen rauhan ja sodanajan tehtävien suunnittelun viitekehyksessä. Luennot ja harjoitukset tukevat opiskelijoiden työskentelyä muihin opintojaksoihin liittyvissä harjoituksissa ja ryhmätöissä.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla tai Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja hallintoyksiköiden asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty

4.2 Osaamiskokonaisuus 2: Johtaminen ja komentajuus

Osaamiskokonaisuus 2 Johtaminen ja komentajuus on laajuudeltaan 31 opintopistettä. Osaamiskokonaisuus jakautuu kaikille yhteisiin opintoihin (11 op) sekä linjoittain eriytyviin opintoihin (maa-, meri- ja ilmasotalinja 18 op, rajavartiolinja 17 op). Osaamiskokonaisuuteen sisältyy lisäksi valintakokeen osuus, jonka laajuus on 2 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos.

KAIKILLE YHTEISET OPINNOT 11 OP

1YET1 Komentajuus, 5 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa saamansa uuden tiedon perusteella jäsentää ja tarkastella komentajan identiteettiä. Osaa analysoida, jäsentää ja luokitella toimintaympäristöjä (NO/PO/SKRIHA/KOKMP) komentajan johtamistoiminnan näkökulmasta. Osaa soveltaa tietoja, taitoja ja menetelmiä erilaisissa päätöksentekotilanteissa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso kestää koko kurssin ajan.

Opiskelijoista muodostetaan ryhmät, joiden mentoreiksi rekrytoidaan ylimmissä tehtävissä palvelleita upseereita. Mentorit perehdytetään tehtäviinsä ensimmäisen lukuvuoden syksyllä, jonka jälkeen mentorit ja opiskelijat ryhmäytyvät.

Opiskelija pohtii mentorin ohjauksessa komentajuutta laatimalla ja täydentämällä oppimispäiväkirjaa. Ryhmät ja mentorit kokoontuvat ensimmäisen lukuvuoden aikana vähintään kerran oppimiskeskusteluja varten. Toisen lukuvuoden syksyllä laadittuja oppimispäiväkirjoja tarkastellaan kolme päivää kestävässä lähijakson aikana.

Ensimmäisen lukuvuoden aikana pidettävät ryhmien ja mentoreiden väliset tapaamiset (2-4 pv) pidetään johtamisen opintojen lähijakojen aikana erikseen sovittavalla tavalla. Toisen lukuvuoden keväällä pidettävän toisen lähijakson (3 pv) aikana tarkastellaan oppimispäiväkirjoja ja perehdytään aiheeseen asiantuntijaluentojen avulla.

Opintojen päätteeksi pidettävän lähijakson (7 pv) aikana pidetään komentajuutta käsittelevä seminaari, jossa ryhmien tuloksista muodostetaan suurempia kokonaisuuksia ja ne esitellään.

Opetusta annetaan myös OTH 8 ja OTH 9 aikana koko kurssille koottuna opetussena (3 pv+3 pv).

Osaamisen arviointi:

Osaaminen arvioidaan henkilökohtaisella portfoliolla. Portfolio arvioidaan opintojen päätteeksi (hyv/hyl). Opintojen aikana johtamissuorituksista annetaan opettaja- ja vertaisarviointi, joita opiskelija käyttää henkilökohtaiseen kehittymiseen.

1YET2 Johtaminen ja esimiestaidot, 3 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa johtamistoimintaansa vastuualueeseensa kuuluvien asioiden toimeenpanossa.

Osaa analysoida ja kehittää johtamistoimintaansa ja organisaationsa toimintatapoja erilaisissa toimintaympäristöissä.

Osaa johtaa alaisiaan ja tehdä päätöksiä organisaation saaman / ottaman tehtävän ja resurssien käytöstä (ml haastavat esimiestilanteet).

Toteutuksen kuvaus:

Opintojen aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin (Puolustusvoimien esimiehet, siviiliyritykset / vast) (5 vrk). Aiheeseen perehdytään kirjallisuuden ja opetuskeskustelujen kautta.

Aiheen syventävä käsittely tapahtuu teemoittain työpajoissa (5 vrk). Opintojakson yhteenveto toteutetaan esim. paneelikeskustelulla.

Johtamis- ja vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi ja kehittämissuunnitelma kulkevat rinnan koko opintojen ajan.

Osaamisen arviointi:

Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Johtamis- ja vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi toteutetaan opinnoissa kaksi kertaa (ensimmäisen vuoden lopussa ja opintojen päätteeksi). Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos tuottaa Jatkotutkinto-osaston käyttöön esitykset arvosanoiksi johtamis- ja vuorovaikutuskäyttäytymisen osalta.

1YET3 Organisaatiokulttuuri ja organisaation sosiaalinen rakenne, 3 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotalaspedagogiikan laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää organisaatiokulttuurin ja erilaisten toimintakulttuurien merkityksen johtamisen ja johtajuuden näkökulmista. Ymmärtää organisaatiokulttuurin rakentumiseen vaikuttavat tekijät sekä ymmärtää sosiaalisen rakenteen merkityksen organisaatioissa.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa yhdistellä havaintojaan ja rakentaa itselleen kuvan organisaatiokulttuurista sekä hyödyntää sitä toiminnassaan.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin. Aiheeseen perehdytään kirjallisuuden ja opetuskeskustelujen avulla. Aiheeseen syvennytään verkkokeskustelussa ja laatimalla henkilökohtainen raportti. Opintojakson yhteenveto toteutetaan raporttien arviointina ja palautteena.

Opintojaksolla käsitellään:

- 1) Organisaatiokulttuurin peruskonseptit, teorit ja mallit
- 2) Organisaatiokulttuurin muutos.
- 3) Organisaatiossa vaikuttavat sosiaaliset rakenteet.
- 4) Organisaatiokulttuurien kohtaamiset eri toimintaympäristöissä.
- 5) Johtajuuden ja johtamisen suhde organisaatiokulttuuriin.

Opetusta pyritään sisällöllisesti nivomaan yhteen opintojakson 1YET4 Maanpuolustuksen suunnittelu ja johtaminen.

Osaamisen arviointi:

Osaaminen arvioidaan kuulustelulla asteikolla hyväksytty/hylätty.

MAA-, MERI- JA ILMASOTALINJOJEN OPINNOT 20 OP

1YET4 Maanpuolustuksen suunnittelu ja johtaminen, 9 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Sotatekniikan laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjat

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää ja määritellä kansallisen strategiaproessin (osatekijät ja kokonaisuuden). Osaa analysoida ja arvioida valtionhallinnon strategia-asiakirjoja puolustusjärjestelmän kehittämisen näkökulmasta. Osaa määritellä lainsäädännön ja muun normiston vaikutukset puolustusjärjestelmän kehittämistyöhön.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa argumentoida strategiaproessin keskeiset vaikutukset julkisuudessa asiantuntijaroolissa. Osaa eritellä tarvittavat perusteet tavoitetilan määrittämistyöhön, kehittämisohjelmien suunnittelutyöhön sekä toiminnan ja resurssien suunnitteluun.

Osaa johtaa suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen siten, että tehtävät toteutetaan parhaalla tavalla.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan kolmessa jaksossa.

Ensimmäisen osajakso (strateginen johtaminen) toteutetaan ensimmäisen vuoden syksyllä. Toinen osajakso (kokonaisvaltainen suunnittelujärjestelmä) toteutetaan toisen vuoden syksyllä sekä kolmas (toiminnan ohjaus ja toimeenpano) toisen vuoden keväällä.

Opetus toteutetaan sulautuvan opetuksen menetelmiä käyttäen. Ennakkotehtäviä ja/tai -materiaaleilla varmistetaan opiskelijoiden lähtötason yhtenäisyys. Ensimmäinen osajakso antaa perusteet puolustusjärjestelmän kehittämiseen (strategiseen suunnitteluun). Toisella osajaksolla opetetaan suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen. Kolmannella osajaksolla opetetaan TRSS- prosessi osana suunnittelua.

Strateginen johtaminen (3 op) osajaksolla opiskelija perehtyy strategiseen johtamiseen osana maanpuolustuksen suunnittelua. Osajaksolla käsitellään seuraavia asioita: strategisen johtamisen teorit, muutosjohtaminen, strateginen kommunikaatio, toimivaltuudet, riskienhallinta ja Puolustusvoimien strateginen suunnittelu (suunnittelun lähtökohdat ja perusteet, puolustusjärjestelmän suorituskykyalueet, tavoitetilatyö). Osajakson aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin. Aiheeseen perehdytään kirjallisuuden ja opetuskeskustelujen kautta. Aiheen syventävä käsittely tapahtuu ryhmittäin laadittavassa harjoitustyössä. Osajakson yhteenvedo toteutetaan esim. seminaarissa. Harjoitustyö liitetään osaksi portfoliota ja se arvioidaan vertaisarviointina. Prosessin tuotteiden näkökulmasta liittymänä seuraavaan osajaksoon ovat Puolustusvoimien tavoitetila ja kehittämisohjelma.

Kokonaisvaltainen suunnittelujärjestelmä (3 op) osajaksolla opiskelija perehtyy kokonaisvaltaiseen suunnittelujärjestelmään osana maanpuolustuksen suunnittelua. Osajaksolla käsitellään seuraavia asioita: kehittämisohjelmat ja -suunnitelmat (toimeenpano, hanke ja hankinnat), ja niihin liittyvä suunnittelu sekä riskienhallinta. Osajakson aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin. Aiheeseen perehdytään kirjallisuuden ja opetuskeskustelujen kautta. Aiheen syventävä käsittely tapahtuu ryhmittäin harjoituksena tai harjoitustyönä.

Toiminnan ohjaus ja toimeenpano (3 op) osajaksolla opiskelija perehtyy toiminnan ohjaukseen ja toimeenpanoon osana maanpuolustuksen suunnittelua. Osajaksolla käsitellään seuraavia asioita: toiminnan ohjausjärjestelmä, TRSS ja henkilöstövoimavarojen johtaminen. Osajakson aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin. Aiheeseen perehdytään suunnitteluharjoituksessa. Aiheen syventävä käsittely tapahtuu ryhmittäin harjoituksessa tai harjoitustyönä. Osajakson yhteenvedo on samalla koko opintojakson yhteenvedo. Yhteenvedo toteutetaan ryhmittäin laadittavana raporttina, joka käsitellään yhteisesti esittelyillä.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana järjestetään osajaksoista kuulustelut. Arvostelu 0-5.

3YET1 Pedagoginen johtaminen – koulutuksellisen suorituskyyvyn kehittäminen, 3 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjat

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää joukkotuotannon kokonaisuuden osana liikekannallepanojärjestelmää. Osaa analysoida henkilöstön toimintakyvyn merkitystä osana joukon suorituskyykyä sekä osaa analysoida joukkotuotantoa joukko-osaston tuotantotehtävän näkökulmasta.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida tuotetun joukon elinkaareen vaikuttavia asioita joukon näkökulmasta (asevelvollisten koulutus, mittaus, arviointi).

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan kahdessa jaksossa. Ensimmäisen osajakson aikana opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin, ryhmäkeskusteluina ja omatoimisena opiskeluna. Osaaminen mitataan osajakson lopuksi kuulustelussa.

Toisen osajakson aikana opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin ja osajakson aikana laaditaan tutkivalla työotteella työelämälähtöinen raportti erikseen määritetyistä aihealueista. Raportit laaditaan ryhminä. Raportit esitellään osajakson lopuksi. Raportti arvostellaan hyväksytty/hylätty.

Opintojakson opetus liittyy opintojaksoihin 1YET3 ja 1YET4.

Osaamisen arviointi:

Osaaminen arvioidaan kuulusteluilla. Opintojakson arvosana muodostuu ensimmäisen osajakson kuulustelusta. Arvostelu asteikolla 0-5. Molemmat osajaksot on suoritettava hyväksytysti.

1YET5 Kansainvälinen osaaminen, 6 op

Vastuutaho:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Kohderyhmä:

Maa-, meri- ja ilmasotalinjoille yhteinen ja toisena vuonna myös rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida kansainvälisen toimintaympäristön muutosta useasta näkökulmasta. Osaa eritellä ja toteuttaa esikuntaupseerin tehtävät erilaiset kulttuurit, tavat ja uskonnot (UNSCR2086-asiat) huomioiden. Osaa toimia kansainvälisessä esikuntaympäristössään asiantuntijana ja ohjata muita kansainvälisiin tehtäviin opastamisessa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojen aluksi opiskelijat johdatetaan aiheeseen asiantuntijaluennoin, kirjallisuuden ja opetuskeskustelujen avulla.

Aiheen syventävä käsittely tapahtuu kansainvälisessä esikuntaharjoituksessa ja niitä edeltävissä valmistavissa harjoituksissa (1.vuosi taktinen taso ja 2.vuosi operatiivinen taso). Opiskelija harjaantuu esikuntatyöhön ja suunnitteluprosessin käyttämiseen operaatiotaidon ja taktiikan harjoituksissa.

Valmistaviin harjoituksiin pyritään saamaan opettajatukea muista osallistujavaltioista sekä kansainvälisiltä siviilikriisinhallinnan toimijoilta.

Osaamisen arviointi:

Osaaminen arvioidaan henkilökohtaisella oppimispäiväkirjalla (liittyy Komentajuus-opintojakson portfolioon). Oppimispäiväkirjaa peilataan osaamistavoitteisiin, jossa opiskelija arvioi osaamisensa kehittymistä opintojen ajan (Hyv/hyl). Opintojen aikana johtamissuorituksista annetaan opettaja- ja vertaisarviointi (harjoituksissa laadittava), joita opiskelija käyttää henkilökohtaiseen kehittymiseensä.

RAJAVARTIOLINJAN ERIYTYVÄT OPINNOT 17 OP

1YETRVL4 Rajavartiolaitoksen operatiivisen toiminnan johtaminen I, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa analysoida Rajavartiolaitoksen riskianalyysin sisällön ja eritellä siitä keskeiset hallintoyksikön toimintaan vaikuttavat tekijät sekä tuottaa tarvittavat osat hallintoyksikön operatiivisen riskianalyysiin. Opiskelija osaa määritellä rajaturvallisuuden uhkamallit, eritellä rajaturvallisuuden ylläpitoon liittyvät keskeiset määräykset sekä soveltaa niitä operatiivisen toiminnan päivittäisjohtamisessa.

Operatiivisen toiminnan johtamisen opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on operatiivisen toiminnan johtamiseen liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä, rajaturvallisuusasiantuntijana Rajavartiolaitoksen esikunnassa, rajavartiotoiminnan kehittämistyöryhmissä asiantuntijana ja työryhmän johtajana sekä rajaturvallisuuden kannalta relevanteissa kansainvälisissä toimielimissä kansallisena asiantuntijana.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta ja opintomatkasta, omatoimisesta opiskelusta sekä kirjallisesta kuulustelusta ja sen palautuksesta. Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla sekä mahdollisesti muissa hallintoyksiköissä opintomatkan yhteydessä. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja muiden hallintoyksiköiden asiantuntijat sekä Raja- ja merivartiokoulun opettajat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja.

Hallintoyksikkömatkan aikana perehdytään erityisesti rajavartiotoiminnan päivittäisjohtamiseen hallintoyksikkötasolla. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Operatiivisen toiminnan johtamisen opintojaksoista (I & II) järjestetään kokoava kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL5 Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta I, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa määritellä EU:n toimielimet ja niiden roolin EU:ssa sekä selittää EU:n oikeusjärjestelmän perusteet. Opiskelija osaa soveltaa rajaturvallisuuden kannalta keskeisiä EU -säädöksiä toiminnassaan sekä selittää Rajavartiolaitoksen tavoitteet EU:n sisäisen turvallisuuden ylläpidossa. Opiskelija osaa määritellä Schengen -arviointiprosessin ja osaa toimia Schengen evaluointiryhmän jäsenenä.

Kansainvälisen toiminnan opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on kansainväliseen toimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä, kansainvälisessä toimintaympäristössä Rajavartiolaitoksen edustajana sekä vaativissa asiantuntija- ja esimiestehtävissä.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä, sekä kirjallisesta kuulustelusta ja sen palautuksesta. Opintojaksoon pyritään sisällyttämään osallistuminen IBM-harjoitukseen joko Suomessa tai Puolassa.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja yhteistoiminnassa Rajavartiolaitoksen esikunnan kansainvälisen yksikön kanssa. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön. Mikäli opintomatkaa ei järjestetä, se korvataan asiantuntijaluennoin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

4YETRVL2 Rajaturvallisuustekniikka II, 1 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa suunnitella ja johtaa rajaturvallisuustekniikan käytön hallintoyksikön operatiivisen toiminnan osana, tulkita ja soveltaa tietoturvallisuuden ylläpitoon liittyvään keskeistä lainsäädäntöä. Opiskelija osaa suunnitella tietojärjestelmähankkeen toimeenpanon osana hankeryhmää.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa keskustella SM:n hallinnonalan tietoliikennetarkoituksista, määritellä EU -tason valvontajärjestelmien liittymäpinnat kansallisiin järjestelmiin sekä määritellä ja eritellä Suomen kyberturvallisuusstrategian keskeisen sisällön.

Rajaturvallisuustekniikan opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on rajaturvallisuustekniikkaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä, rajaturvallisuusasiantuntijana Rajavartiolaitoksen esikunnassa ja muissa vaativissa esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa sekä johtaa rajavalvontatekniikan kehittämissyöryhmiä ja -hankkeita.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja mahdollisista vierailuista yhteistoimintaviranomaisiin sekä kirjallisesta kuulustelusta ja sen palautuksesta.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla tai Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön

Osaamisen arviointi:

Rajaturvallisuustekniikan opintojaksoista (I & II) järjestetään kokoava kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL6 Rajavartiolaitoksen operatiivisen toiminnan johtaminen II, 3 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tulkita ja tehdä johtopäätöksiä Rajavartiolaitoksen strategisesta toimintaympäristöstä ja sen muutoksista, johtaa hallintoyksikön operatiivista toimintaa sekä rajaturvallisuusalan kehittämistyöryhmiä, kyseenalaistaa rajaturvallisuuden uhkamalleja sekä argumentoida uskottavasti vaihtoehtojen puolesta. Opiskelija osaa vertailla hallintoyksiköiden välisiä eroja operatiivisen toiminnan johtamisen näkökulmasta tarkasteltuna.

Operatiivisen toiminnan johtamisen opintojaksot (I & II) suoritettuaan opiskelijalla on operatiivisen toiminnan johtamiseen liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä, rajaturvallisuusasiantuntijana Rajavartiolaitoksen esikunnassa, rajavartiotoiminnan kehittämistyöryhmissä asiantuntijana ja työryhmän johtajana sekä rajaturvallisuuden kannalta relevanteissa kansainvälisissä toimielimissä kansallisena asiantuntijana.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä sekä kirjallisesta kuulustelusta ja sen palautuksesta.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla tai Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja. Opiskelijoilla on käytössä materiaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Operatiivisen toiminnan johtamisen opintojaksoista (I & II) järjestetään kokoava kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL7 Rajavartiotoiminnan oikeudellinen perusta, 4 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tulkita (5) ja soveltaa (3) keskeistä Rajavartiolaitoksen operatiiviseen toimintaan liittyvää kansallista lainsäädäntöä, osaa toimia työtehtävissään perus- ja ihmisoikeussäädöksiä noudattaen sekä osaa soveltaa hyvän hallinnon periaatteita työtehtävissään.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on oikeusoppiin liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia vaativissa esimies- ja asiantuntijatehtävissä, yleisjohtajana sekä pidättämiseen oikeutettuna virkamiehenä Rajavartiolaitoksessa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätyöskentelystä sekä kirjallisesta kuulustelusta ja sen palautuksesta.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan vastuuopettajan lisäksi muut oikeudellisen alan asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja yhteistyössä oikeusopin vastuuopettajan kanssa. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL8 Rajavartiolaitoksen hallinto, 2 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa soveltaa valtion virkaehtosopimuksen ja Rajavartiolaitoksen tarkentavien sopimuksien säädöksiä toiminnassaan ja osaa suunnitella ja johtaa henkilöstövoimavarojen käyttöä hallintoyksikötasolla.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa johtaa toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia, osaa selittää kansantalouden yleiset periaatteet ja ohjausjärjestelmän sekä osaa keskustella valtion taloudesta ja sen suhteesta Rajavartiolaitoksen resursseihin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa toimia hankeorganisaatiossa ja johtaa hankkeita.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on Rajavartiolaitoksen henkilöstöjohtamiseen, toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä hankintatoimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä hallintoyksikössä ja asiantuntijana Rajavartiolaitoksen esikunnassa sekä Rajavartiolaitoksen muissa esimies- ja johtotehtävissä.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätyöskentelystä sekä kuulustelusta ja sen palautuksesta.

Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla, Rajavartiolaitoksen esikunnassa tai Raja- ja merivartiokoululla. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat sekä Raja- ja merivartiokoulun opettajat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja. Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson opinnoista järjestetään kuulustelu, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

1YETRVL9 Rajavartiolaitoksen kriisiajan johtaminen, 3 op

Vastuutaho:

Raja- ja merivartiokoulu

Kohderyhmä:

Rajavartiolinja

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa suunnitella rajajoukkojen tehtävät ja johtaa hallintoyksikkötason rajajoukkoja poikkeusoloissa. Opiskelija osaa analysoida käytettävissä olevat suorituskyyvyt ja tehdä johtopäätöksiä niiden käytettävyydestä eri tehtävätyyppeihin. Opiskelija osaa johtaa hallintoyksikön valmiussuunnittelua, soveltaa FINGOP-suunnitteluprosessia rajajoukkojen toiminnan suunnittelussa sekä kehittää rajajoukkojen käyttöperiaatteita ja suorituskyykyä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on Rajavartiolaitoksen kriisiajan toimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet johtaa valmiussuunnittelua hallintoyksikkötasolla sekä toimia toimistopäällikkönä ja rajaturvallisuusasiantuntijana Rajavartiolaitoksen esikunnassa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmä- / yksilötoista. Luennot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla tai Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Luennoitsijoina toimivat Rajavartiolaitoksen esikunnan ja hallintoyksiköiden asiantuntijat, joiden opetuksen sisällön koordinoinnista vastaa rajavartiolinjan johtaja. Opintojakso tukee maa-, meri- ja ilmasotalinjan osana suoritettavia operaatiotaidon ja taktiikan opintojaksoja.

Opiskelijoilla on käytössä taustamateriaali, joka tallennetaan puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöön tietoturvamääräysten sallimassa laajuudessa. Turvaluo-
kiteltu materiaali jaetaan ja säilytetään erikseen sovitulla tavalla.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

4.3 Osaamiskokonaisuus 3: Operaatiotaito

Osaamiskokonaisuus 3 Operaatiotaito on laajuudeltaan 60 opintopistettä. Osaamiskokonaisuus jakautuu kaikille yhteisiin opintoihin (33 op) sekä linjoittain eriytyviin opintoihin (23 op). Osaamiskokonaisuuteen sisältyy lisäksi valintakokeen osuus, jonka laajuus on 4 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Sotataidon laitos.

KAIKILLE YHTEISET OPINNOT 33 OP

2YET11 Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet OTH1, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää operaatiotaidon ja taktiikan teoriaperustaa sekä Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen keskeisiä periaatteita yleisesikuntaupseerikurssin operaatiotaidon opintoihin.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Puolustusvoimien valmiudensäätelyjärjestelmän sekä siihen liittyvät joukkojen perustamisen ja joustavan valmiuden säätelyn periaatteet.

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää maa-, meri- ja ilmasodan kuvan, ymmärtää paikallispuolustuksen perusteet, osaa toteuttaa käytännössä eri puolustushaarojen valmiusyhtymien toiminnan perusteita ja toimintojen erityispiirteitä ja ymmärtää muiden kuin oman puolustushaaran tärkeimpien joukkojen aseman ja merkityksen alueellisessa puolustusjärjestelmässä.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso on viiden kalenteriviikon yhtenäinen kokonaisuus, joka koostuu luennoista, alustuksista ja ryhmätöistä (lähiopetus) sekä aineiston omaksumisesta ja oppimistehtävistä (etäopetus).

Opintojaksoon sisältyy kolmen päivän mittainen opintomatka puolustushaarojen valmiusyhtymien toimintaan perehtymiseksi sekä viiden päivän vaihe aluetoimistoissa ja joukko-osastoissa, joissa tutustutaan niiden valmiuden säätelyyn liittyviin toimintoihin.

Opintojakson osaamistavoitteita tukee Johtamisen ja sotalaspedagogiikan laitoksen toteuttama opintojakso 3YET1 Pedagoginen johtaminen - koulutuksellisen suorituskyvyn kehittäminen, joka käsittelee joukko-osaston joukkotuotantotehtäviä.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta. Voidaan pitää myös suullisia tai kirjallisia kuulusteluja, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta asteikolla hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YET12 Operatiivisen suunnittelun ja esikuntapalvelun perusteet OTH2, 4 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa operatiivista suunnitteluprosessia puolustushaaran yhtymän (vast) operatiivisessa suunnittelussa.

Opiskelija ymmärtää yhtymän (vast) esikunnan toimintatavat sekä esikunnan osien työjärjestyksen ja osaa käyttää tärkeimpiä tietojärjestelmiä ja työvälineitä esikunnan jäsenenä.

Lisäksi opiskelija osaa soveltaa annetun harjoitusvastustajan tärkeimpiä joukkoja ja taktiikan periaatteita.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat yhtymän esikuntaohje, esikunnan kokoonpano, tehtävät ja työjärjestys, operatiivisen suunnittelun prosessi työkaluna sekä puolustushaaransa mukaisesti operatiiviset tietojärjestelmät sekä harjoitusvastustaja. Eri linjoille annetaan perusteet yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteista sekä harjoitusvastustajan organisaatiosta ja toimintaperiaatteista.

Opintojakso koostuu kolmen kalenteriviikon lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta sekä ryhmätöistä.

Osaamisen arviointi:

Harjoituksen aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana osaaminen todennetaan kuulustelulla, harjoitusvastustaja, joka arvioidaan asteikolla 0-5. Arvosana vastaa 10 % operaatiotaidon ja taktiikan kokonaisarvosanasta.

2YET13 Kotityö 1 OTH5, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen. Tehtävät ovat linjoittain eriytyviä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistellä laajojen asiakokonaisuuksien periaatteita puolustushaaransa yhtymän (vast) operatiivisessa suunnittelussa ja johtamisessa. Lisäksi opiskelijaa harjaannutetaan ja testataan itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Opiskelija osaa soveltaa operatiivista ajatteluaan ja taitojaan puolustushaaransa operatiivisessa suunnittelussa.

Opiskelija osaa arvioida ja tuottaa oman puolustushaaransa aselajin ja toimialan (vast) suunnitteluprosessin asiakokonaisuuksia ja niiden osia.

Opiskelija ymmärtää normaaliolojen ja poikkeusolojen operaatioiden ja yhteistointintaan liittyvien asiakokonaisuuksien suunnittelun ja toteuttamisen.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso on kuulustelu, joka alkaa sovelletulla koulutyöllä ja jatkuu kotityöllä, jonka loppuun voi liittyä myös suullinen kuulustelu. Tehtävissä mitataan OTH2, OTH3 ja OTH4 harjoituksissa opettujen asioiden osaamista.

Koulu- ja kotityöt ovat henkilökohtaisia.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso (koulu- ja kotityöt) arvostellaan yhtenä kokonaisuutena numeerisesti 0-5 asteikolla. Linjojen arvosanojen keskiarvo skaalataan yhteneväisiksi. Arvosana vastaa 30 % operaatiotaidon ja taktiikan kokonaisarvosanasta.

2YET14 Esikunta- ja johtamisharjoitus 1 EJH1, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida kriisin kehittymisen vaiheet. Opiskelija osaa analysoida johtamissodankäynnin vaikutuksia sekä osaa analysoida toimivaltuus- ja yhteistoiminta-asioiden vaatimia toimenpiteitä.

Opiskelija osaa arvioida tilanteen kehittymisen eri vaihtoehdot vuorokausiksi eteenpäin ja tämän perusteella suunnitella sekä toimeenpanna joukkonsa taisteluun liittyvän toiminnan toimiala- tai aselajipäällikkönä tai -upseerina.

Opiskelija osaa luoda ennakoivasti perusteet puolustushaaran yhtymän esikunnan toimialojen toiminnalle, johtaa ennakoiden suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin, suunnitella joukkonsa taktiset toimintaperiaatteet sekä johtaa operaatioiden toimeenpanon.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan sotaharjoituksena, jossa laaditaan tarvittavat perusteasiakirjat esikuntatyöskentelynä sekä pannaan toimeen suunnitelmat tilanteenmukaisessa ”sotapelissä”.

Opetuksen pääosa toteutetaan sovelluttuna suunnitteluna esikuntatyöskentelynä. Esikunnat laativat suunnitteluprosessin kaikkien vaiheiden tuotteita painopisteen ollessa kuitenkin toimeenpanossa.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat oppilaan suoriutumista esikunnittain / tehtävittäin opiskelijoiden esikuntatyöskentelyn /- tuotteiden kautta.

Erikseen määritettäessä opettajat voivat pitää myös suullisia/kirjallisia kuulusteluja, joissa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoriutus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YET15 Puolustushaarojen operatiivisen suunnittelun perusteet OTH6, 4 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa tietämystään ja operaatiotaidollista ajatteluaan puolustushaaransa esikunnan ja yhtymän (vast) esikunnan operatiivisessa suunnittelussa käyttäen Puolustusvoimien ja puolustushaarojen yhteisiä operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteita.

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää uhkamallit, uhka-arvion laatimisen sekä puolustushaarojen suunnittelun perusteet sekä ymmärtää muiden hallinnonalojen varautumisen perusteet.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksolla opetetaan puolustusjärjestelmän perusteet ja se on neljän kalenteriviikon yhtenäinen kokonaisuus. Opintojakso koostuu luennoista, alustuksista ja ryhmätöistä (lähiopetus) sekä aineiston omaksumisesta ja oppimistehtävistä (etäopetus).

Opintojaksoon sisältyy opintomatkoja puolustushaaraesikuntiin ja laitoksiin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana osaaminen todennetaan kuulustelulla, joka arvioidaan asteikolla 0-5. Arvosana vastaa 10 % operaatiotaidon ja taktiikan kokonaisarvosanasta.

2YET16 Puolustushaarojen ja viranomaisten yhteistoiminnan perusteet OTH7, 3 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa puolustushaarojen ja eri viranomaisten välisen yhteistoiminnan perusteita eri uhkamalleissa operatiiviseen suunnitteluun liittyen alue- ja paikallishallinnon tasalla.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida vihollisen toimintaperiaatteita pääkaupunkiseudun toimintaympäristössä sekä pääkaupunkiseudun puolustamiseen liittyvien keskeisten puolustushaarajoukkojen suorituskykyä ja toimintaperiaatteita eri uhkamalleihin sitoen.

Osaa soveltaa yhteiskunnan elintärkeiden kohteiden suojaamisen suunnittelun periaatteita eri puolustushaarojen näkökulmasta sekä osaa rakentaa eri viranomaisten välistä yhteistoimintaa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksossa perehdytään vihollisen toimintaperiaatteisiin pääkaupunkiseudun toimintaympäristössä, pääkaupunkiseudun puolustamiseen liittyvien keskeisten puolustushaarajoukkojen suorituskykyyn ja toimintaperiaatteisiin eri uhkamalleihin. Lisäksi tutustutaan pääkaupunkiseudulla olevaan yhteiskunnan turvallisuusstrategian kannalta keskeisiin kohteisiin.

Osaamisen arviointi:

Opintojaksosta voidaan järjestää arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu yksilö- tai ryhmätentti, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käsitteiden tuotteen tai tilanne/vast. esittelyjen kautta asteikolla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YET17 Kotityö 2 OTH10, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille yhteinen puolustushaaranlinjoittain tai linjat yhdistäen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella laajoja asiakokonaisuuksia puolustushaaransa esikunnan ja yhtymän (vast) operatiivisessa suunnittelussa ja johtamisessa työryhmän vastuullisena jäsenenä. Lisäksi opiskelijaa harjaannutetaan ja testataan itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida ja tuottaa puolustushaaransa aselajien ja toimialojen (vast) suunnitteluprosessiin liittyviä asiakokonaisuuksia ja niiden osia, tuottaa normaaliolojen ja poikkeusolojen operaatioiden ja yhteistoimintaan liittyviä asiakokonaisuuksia.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso on kuulustelu, jossa on ryhmäkohtainen harjoitustyö sekä henkilökohtaista osaamista mittaavia tehtäviä. Kuulustelu voi sisältää johtamisen ja sotatekniikan osuuksia, jotka sisällytetään kokonaisarviointiin.

Opintojaksolla opiskelijat työskentelevät osatehtävästä riippuen esikunnan eri joh-to- ja suunnitteluhenkilöinä suunnitteluryhmässä.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvostellaan yhtenä kokonaisuutena numeerisesti 0-5 asteikolla.

Ryhmätehtävästä annetaan koko ryhmälle yhteinen numeraalinen arvosana, joka vastaa 30 % tämän opintojakson arvosanasta. Loput 70 % arvosanasta muodostuu henkilökohtaisista osuuksista.

Linjojen arvosanojen keskiarvo skaalataan yhteneväisiksi. Opintojakson arvosana muodostaa 50 % operaatiotaidon ja taktiikan kokonaisarvosanasta.

2YET18 Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen OTH11, 4 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida puolustusvoimien operaatioiden yhteensovittamisessa tarvittavat asiakokonaisuudet siten, että hän kykenee toimimaan oman puolustushaaransa esikunnan tai yhtymän asiantuntijana operaatioiden yhteensovittamisessa.

Opiskelija osaa luoda puolustusvoimien yhteisoperaatioiden perusteet. Hän osaa arvioida suunnittelussa puolustushaarojen operaatioiden erityispiirteet, operaatio-suunnat ja aikautuksen.

Opiskelija osaa arvioida ja johtaa puolustushaaransa esikunnan tai yhtymän (vast) toiminnan operaatiossa. Opiskelija osaa arvioida tilanteen kehittymisen eri vaihtoehtoja ja kykenee analysoimaan yhteisoperaatioalueiden erityispiirteet.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksossa laaditaan yhteisoperaatio annetuilla perusteilla, joka on kuvitteellinen tilanne Suomessa tai lähialueella. Tilanne perustuu sotahistorialliseen näkökulmaan tai kehittämisohjelmissa oleviin uusiin joukko- ja suorituskykyrakenteisiin (tulevaisuuden suorituskyky).

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YET19 Esikunta- ja johtamisharjoitus 2 EJH2, 2 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida kriisin kehittymisen vaiheet ja osaa johtaa puolustushaaran tai sen yhtymän/vast. toimintaa harjoitukseen laaditussa tilanteessa. Opiskelija osaa analysoida johtamissodankäynnin vaikutuksia sekä arvioida tarvittavia toimivaltuus- ja yhteistoiminta-asioita.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida tilanteen kehittymisen eri vaihtoehdot vuorokausiksi eteenpäin ja tämän perusteella kehittää, suunnitella sekä toimeenpanna puolustushaaran ja sen yhtymän/vast. taisteluun liittyvän toiminnan toimiala- tai aselajipäällikkönä tai -upseerina.

Opiskelija osaa järjestää puolustushaaran tai yhtymän esikunnan toimialojen toiminnan, johtaa suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin, osaa suunnitella yhtymän taktisen käytön sekä johtaa operaatioiden toimeenpanon ennakoivasti.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan sotaharjoituksena, jossa laaditaan tarvittavat perusteasiakirjat esikuntatyöskentelynä sekä pannaan toimeen suunnitelmat tilanteen mukaisessa ”sotapelissä”.

Opetuksen pääosa toteutetaan sovelluttuna suunnitteluna esikuntatyöskentelynä. Esikunnat laativat suunnitteluprosessin kaikkien vaiheiden tuotteita painopisteen ollessa kuitenkin toimeenpanossa.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat oppilaan suoriutumista esikunnittain / tehtävittäin opiskelijoiden esikuntatyöskentelyn /- tuotteiden kautta.

Erikseen määritettäessä opettajat voivat pitää myös suullisia/kirjallisia kuulusteluja, joissa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

4YET3 Järjestelmätekniikka, 4 op

Vastuutaho:

Sotatekniikan laitos

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Osaa analysoida puolustusjärjestelmän ja sen keskeisten osajärjestelmien rakenteita, ominaisuuksia, toimintaperiaatteita ja suorituskkyä sekä teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa ratkaista niiden avulla puolustushaaran kehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Järjestelmätekniikan ensimmäisen osajakson jälkeen opiskelijat osaavat tehdä johtopäätöksiä puolustusjärjestelmän ja sen osajärjestelmien rakenteesta sekä niiden osien välisistä vuorovaikutussuhteista.

Järjestelmätekniikan toisen osajakson jälkeen opiskelijat tuntevat käytössä olevia operaatioanalyttisiä menetelmiä ja keskeisempiä simulointityökaluja ja osaavat soveltaa niitä strategisen ja operatiivisen suunnittelun sekä päätöksenteon tukena.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan sulautuvana opetuksena. Luento-opetukseen liittyvillä ennakotehtävillä varmistetaan opiskelijoiden yhtenäinen lähtötaso. Luento-opetuksessa annetaan perusteet itsenäiselle työskentelylle, jota ohjataan määrittelemällä kullekin itsenäisen työskentelyn jaksolle opintojakson tavoitteiden saavuttamista tukevat tehtävät.

Oppimistavoitteiden saavuttamista tuetaan sitomalla luento-opetus ja itsenäisen työskentelyn tehtävät operatiivisiin esimerkkitalanteisiin ja käytössä oleviin järjestelmiin.

Ensimmäinen osajakso toteutetaan yhdessä Materiaalipolitiikan perusteet - opintojakson kanssa. Toinen opintojakso toteutetaan yhdessä operaatiotaidon ja taktiikan harjoitus neljän kanssa.

Osaamisen arviointi:

Opintojaksosta järjestetään kaksi henkilökohtaista kirjallista kuulustelua, jotka voidaan toteuttaa lähi- tai etätyöskentelynä. Kuulustelut arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5. Kuulustelujen arvosanojen keskiarvo muodostaa 50 % sotatekniikan arvosanasta.

MAASOTALINJAN OPINNOT 22 OP

2YETMA11 Yhtymän puolustus 1 OTH3, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Maasotalinja ja rajavartiolinja (maa)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa ja analysoida yhtymän suorituskykyä puolustuksessa suunnitelman mukaisessa toimintaympäristössä.

Opiskelija osaa analysoida ja arvioida vihollisen toiminnan periaatteita suunnittelualueen toimintaympäristössä sekä analysoida ylemmän johtoportaalle perusteita ja arvioida niiden vaikutusta omaan toimintaan.

Opiskelija osaa arvioida yhtymän (prikaati/vast) puolustuksen kannalta keskeisiä operaatiotaidon ja taktiikan teoriaperusteita.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso rakentuu yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin rungolle. Sisällössä edetään kaikki prosessin vaiheet painopisteen ollessa vaiheissa 2 (suunnitteluperusteiden määrittäminen) ja 3 (toiminta-ajatuksen laatiminen).

Opintojakso toteutetaan lähiopetuksena ja esikuntatyöskentelynä sekä sotilaallisena harjoituksena toiminta-alueella. Opintojakso on yhteen sovitettu OTH4-opintojakson kanssa siten, että molemmat toteutetaan samalla toiminta-alueella.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETMA12 Yhtymän hyökkäys 1 OTH4, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Maasotalinja ja rajavartiolinja (maa), ilmatorjuntaupseerit / ISL

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa muodostaa ja organisoida yhtymän esikunnan suunnitteluryhmän. Opiskelija osaa järjestää yhtymän (prikaati/vast) hyökkäystaistelun suunnittelun ja toteutuksen.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida hyökkäystaistelussa tilanteen kehittymisen eri vaihtoehdot vuorokausiksi eteenpäin sekä tämän perusteella suunnittelemaan yhtymän taisteluun liittyvän toiminnan toimiala- tai aselajipäällikkönä.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso rakentuu yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin rungolle. Siinä edetään kaikki prosessin vaiheet painopisteen ollessa vaiheissa 3 (toiminta-ajatuksen laatiminen).

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, itseopiskelusta sekä esikuntatyöskentelystä sekä sisältää sotaharjoitusvaiheen.

Opintojaksoon liittyy Sotatekniikan laitoksen johtama Operaatioanalyttiset menetelmät - opintojakso.

Opinjakso on yhteen sovitettu OTH3-opintojakson kanssa siten, että molemmat toteutetaan samalla toiminta-alueella.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Lisäksi opintojakson aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETMA13 Yhtymän puolustus 2 OTH8, 5 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Maasotalinja ja rajavartiolinja (maa)

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa soveltaa yhtymän puolustustaistelun suunnittelun perusteita ja järjestää yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin sekä aselajien ja toimialojen tilanteenarviointiprosessin.

Opiskelija osaa analysoida maapuolustuksen järjestelyt ja maapuolustuksen keskeiset toimijat sekä analysoida alueellisen johtoportaan (puolustava armeijakunta/sotilasalue) puolustustaistelun taktisia perusteita.

Opiskelija osaa suunnitella yhtymän puolustuksen sekä arvioida aselajien ja toimialojen tilanteenarvioinnin vaikutukset kokonaissuunnitteluun.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson sisältö rakentuu operatiiviselle ajattelulle ja yhtymän suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin rungolle. Painopisteenä on yhtymän toiminta-ajatus.

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, itseopiskelusta sekä esikuntatyöskentelystä ja sisältää sotaharjoitusvaiheen. Toteutettua maastontiedustelua ja siitä syntyvää tuntemusta hyödynnetään OTH9:n harjoituksessa.

Opintojakso sisältää Johtamisen taidon laitoksen Komentajuus -opinnot (3pv).

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETMA14 Yhtymän hyökkäys 2 OTH9, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Maasotalinja ja rajavartiolinja (maa), ilmatorjuntaupseerit / ISL

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa maavoimien yhtymän operatiivisen suunnittelun periaatteita ja osaa käyttää yhtymää hyökkäystaistelussa.

Opiskelija osaa soveltaa sotapelin eri toteutusperiaatteita operatiivisessa suunnittelussa ja osaa analysoida toimintaympäristöä vihollisen ja omien joukkojen näkökulmasta.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson sisältö rakentuu operatiiviselle ajattelulle ja yhtymän suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin rungolle. Painopisteenä on yhtymän toiminta-ajatus.

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, itseopiskelusta sekä esikuntatyöskentelystä ja sisältää sotaharjoitusvaiheen.

Opintojakso toteutetaan OTH8:ssa valitulla operaatioalueella, tämä mahdollistaa maastontiedustelussa ja ko. opintojakson muodostuneen osaamisen hyödyntämistä OTH9-opintojaksolla.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Lisäksi harjoituksen aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

MERISOTALINJAN OPINNOT 22 OP

2YETME11 Rannikkoyhtymän operatiivinen suunnittelu OTH3 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Merisotalinja ja rajavartiolinja (meri)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa suunnitteluprosessin vaiheita 1-3 rannikkoyhtymän operatiivisessa suunnittelussa.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa rannikkoyhtymän suorituskkyjen käyttöä taistelussa sekä kykenee suunnittelemaan tärkeimpien toimialojen ja aselajien käyttöä.

Opiskelija osaa analysoida ja arvioida vihollisen toiminnan periaatteita suunnittelualaueen toimintaympäristössä sekä analysoida ylemmän johtoportaen perusteita ja arvioida niiden vaikutusta omaan toimintaan.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksolla keskitytään suunnitteluprosessin 1 - 3 vaiheisiin. Suunnitteluprosessin vaiheet toteutetaan opettajajohtoisesti pääosin ryhmätyöskentelynä ja opetuskeskusteluina. Ryhmätöiden välitarkastelut järjestetään yhteisesti koko linjalle.

Opintojakson perusluennot toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun opettajien ja vieraillevien asiantuntijoiden toimesta. Oppilasupseerien ennen opintojaksoa laatimat oppilasesitelmät täydentävät ja yhdenmukaistavat tietoutta rannikkoyhtymän suorituskkyistä. Oppilasesitelmät pidetään opintojakson kahden ensimmäisen viikon aikana.

Opintojakson aikana tutustutaan merivoimien suorituskkyihin opintomatkoilla Merivoimien rannikkoyhtymien eri joukkoyksiköissä. Asiantuntijaluennoilla saadaan ajantasaista tietoa merivoimien yksiköiden nykytilasta ja suorituskkyistä.

Opettajajohtoiset opetuskeskustelut koko linjan kesken ovat olennainen osa opintojakson toteutusta. Opiskelijoiden asiantuntemusta käytetään hyväksi opetuskeskusteluiden yhteydessä.

Opintojakson lopussa kootaan suunnitteluprosessin mukainen rannikkoyhtymän toiminta-ajatusasiakirja. Mikäli aika mahdollistaa liitetään asiakirjaan tarvittavia toimiala- ja aselajiliitteitä.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson oppiminen varmistetaan ryhmämuistiolla tai henkilökohtaisella opintopäiväkirjalla. Muistio/opintopäiväkirja arvioidaan hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETME12 Laivastoyhtymän operatiivinen suunnittelu OTH4, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Merisotalinja ja rajavartiolinja (meri)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella ja toimeenpanna laivastoyhtymän suorituskykyjen käytön taistelussa.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida operaatioalueen olosuhteiden vaikutusta laivastoyhtymän taisteluun sekä osaa soveltaa tärkeimpien toimialojen ja aselajien käyttöä laivastoyhtymän taistelussa.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa laivastoyhtymän suunnitteluryhmän upseerina rakentaa Meripuolustuksen operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet 1 - 2, (suunnittelun käynnistäminen ja komentajan operatiivisten suunnitteluperusteiden määrittäminen).

Toteutuksen kuvaus:

Opintojaksolla keskitytään laivastoyhtymän suorituskykyihin ja Saaristomeren operaatiosuunnan analysoimiseen.

Opintojakson alussa Maanpuolustuskorkeakoulun opettajat ja vierailevat asiantuntijat pitävät luennot laivastoyhtymän taistelusta ja suorituskyvyistä. Luentoja täydennetään oppilasupseerien OTH3:n aikana valmistelemilla oppilasesitelmillä. Oppilasesitelmät pidetään opintojakson kahden ensimmäisen viikon aikana.

Opintojaksolla toteutetaan maastontiedustelu operaatioalueella sekä perehdytään Saaristomeren operaatioalueeseen Merivoimien esikunnassa ja Rajavartiolaitoksen, (Länsi-Suomen merivartiosto LSMV), toimintaan alueella.

Opettajajohtoiset opetuskeskustelut koko linjan kesken ovat olennainen osa opintojakson toteutusta. Opiskelijoiden asiantuntemusta käytetään hyväksi opetuskeskusteluiden yhteydessä.

Opintojakson aikana opiskelijat laativat suorituskykylomakkeet laivastoyhtymän keskeisistä suorituskyvyistä.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana laaditaan oppimispäiväkirja, mikä arvostellaan hyväksytty/hylätty periaatteella. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETME13 Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu OTH8, 5 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Merisotalinja ja rajavartiolinja (meri)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee yhdistämään merisodan teorioita, merisotahistoriaa sekä aikaisempien opintojaksojen tietoja tekemällä johtopäätöksiä, kyseenalaistamalla ja uudelleen järjestelemällä osakokonaisuudet Merivoimien operatiiviseen suunnitelmaan.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Merivoimien esikunnan suunnitteluryhmän upseerina rakentaa Meripuolustuksen operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet 1 - 2, (suunnittelun käynnistäminen ja komentajan operatiivisten suunnitteluperusteiden määrittäminen).

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso on kaksiosainen. Ensimmäisellä osajaksolla tutustutaan merisodan teoriaan ja merioperaatioiden historiaan.

Toisella osajaksolla tuotetaan Merivoimien komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet. Jakso päättyy operatiivisen tehtävän esittelyyn.

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla kahden viikon mittaisena luokkaopetuksena sekä esikuntatyöskentelynä.

Osaamisen arviointi:

Harjoituksen aikana opettajat arvioivat oppilaan suoriutumista esikunnittain / tehtävittäin opiskelijoiden esikuntatyöskentelyn /-tuotteiden kautta.

Erikseen määritettäessä opettajat voivat pitää myös suullisia/kirjallisia tenttejä, joissa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETME14 Merioperaatioiden suunnittelu ja toimeenpano OTH9, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Merisotalinja ja rajavartiolinja (meri)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee yhdistämään aikaisempien opintojaksojen tiedot tekemällä johtopäätöksiä, kyseenalaistamalla ja uudelleenjärjestelmällä osakokonaisuudet Merivoimien operatiiviseen suunnitelmaan.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella merioperaation, johtaa suunnitteluprosessin vaiheen 2, suunnitteluperusteiden määrittäminen, sekä osaa eritellä vaatimukset aselajeille ja toimialoille merioperaation tukemiseksi.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimeenpanna merivoimien operaatioita, yhdistämällä suorituskyyvyt ja käyttöperiaatteet merioperaatioiksi. Osaa soveltaa meriliikenteen turvaamisjärjestelyt poikkeusoloissa ja ymmärtää meriliikenteen merkityksen kansallisessa huoltovarmuudessa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, esikuntatyöskentelystä ja omatoimisesta opiskelusta. Opintojakson aikana toteutetaan opintomatka.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat oppilaan suoriutumista esikunnittain / tehtävittäin opiskelijoiden esikuntatyöskentelyn /-tuotteiden kautta.

Erikseen määritettäessä opettajat voivat pitää myös suullisia/kirjallisia kuulusteluja, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne/vast. esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty.

Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

ILMASOTALINJAN OPINNOT 22 OP

2YETIL11 Ilmapuolustuksen suunnittelun perusteet OTH3, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Ilmasotalinja ja rajavartiolinja (ilma)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee ilmapuolustuksen suorituskyyvyt, osaa suunnitella ilmapuolustuksen taistelun perusteet puolustushaarasalla (ILMAVE/IOK) sekä osaa ilmaoperaatioiden toimeenpanon.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ilmavoimien ja ilmapuolustuksen suorituskyykyä. Opiskelija osaa soveltaa suunnitteluprosessin vaiheita 1-3 sekä osaa laatia komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet sekä toiminta-ajatusasiakirjan.

Opiskelija hankkii ilmavihollisen suorituskyykyjen perusteet opintojakson aikana.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, alustuksista, itseopiskelusta sekä esikuntatyöskentelystä.

Opintojakso rakentuu suunnitteluprosessin rungolle. Sisällössä edetään kaikki prosessin vaiheet painopisteen ollessa vaiheissa 2 (suunnitteluperusteiden määrittäminen) ja 3 (toiminta-ajatuksen laatiminen).

Opintojakso toteutetaan lähiopetuksena ja esikuntatyöskentelynä sekä sotilaallisina harjoituksina. Lähiopetus toteutetaan oppitunteina, ryhmäkeskusteluina ja ryhmätöinä. Opintojakson aikana toteutetaan sotapeli, jossa opiskelijat tutustuvat ilmavoimien operaatioanalyttisiin välineisiin ja kehittävät laatimaansa toiminta-ajatusa. Opintojakso päättyy operaatioiden toimeenpanovaiheeseen, joka toteutetaan ilmaoperaatiokeskus -harjoituksena.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson oppiminen varmistetaan ryhmämuistiolla tai henkilökohtaisella opin-
topäiväkirjalla. Muistio/opintopäiväkirja arvioidaan hyväksytty/hylätty. Opintojak-
son suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETIL12 Lennoston ja lentotukikohdan operatiivinen suunnittelu OTH4, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Ilmasotalinja, pl. ilmatorjunta-aselajin opiskelijat maasotalinjan Yhtymän hyökkäys 1 -harjoituksessa
Rajavartiolinja (ilma)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija tuntee lennoston esikunnan roolin alueellisena yhtymän. Osaa laatia ilmavoimien taistelutukikohdan taistelu-suunnitelman ja analysoida sen toteuttamiskelpoisuuden.

Osaa tukikohdan joukkojen toimeenpanon käskyttämisen sekä toteuttaa tukikohdan joukkojen ja toimialojen tilanteenarvioinnin ja raportoinnin.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista, itseopiskelusta sekä esikuntatyöskentelystä.

Opintojakso rakentuu yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin rungolle. Sisällössä edetään kaikki prosessin vaiheet painopisteen ollessa vaiheissa 3 (toiminta-ajatuksen laatiminen).

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Oppiminen varmistetaan ryhmämuistiolla tai henkilökohtaisella opintopäiväkirjalla. Muistio/opintopäiväkirja arvioidaan hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETIL13 Ilmapuolustus - Operatiivinen suunnittelu OTH8, 5 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Ilmasotalinja ja rajavartiolinja (ilma)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa, analysoida ja arvioida ilmapuolustuksen suunnittelussa keskeisiä operaatiotaidon ja taktiikan perusteita. Osaa soveltaa ilmasodan teorioita ja kykenee soveltamaan historiasta saatuja oppeja operatiivisessa suunnittelussa.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida vihollisen järjestelmien vaikutuksen omaan toimintaan. Osaa laatia puolustushaaran komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet.

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää informaatio-operaatioiden ja tiedottamisen merkityksen ilmapuolustuksen taistelussa.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun perusteista (ilmasodan teoria, ilmasotahistoria, (ilma-)aseteknologia, ilmasodan vaikuttaminen) sekä operatiivisen suunnittelun vaiheiden kaksi ja kolme toteutuksista. Jakson painopiste on toiminta-ajatuksen laadinnassa.

Opintojakso koostuu luokkaopetuksesta, itseopiskelusta, alustuksista, ryhmäkeskusteluista sekä esikuntatyöskentelystä.

Opintojakso sisältää Johtamisen taidon laitoksen Komentajuus -opinnot (3pv).

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta.

Opintojakson aikana pidetään arvosteltava suullinen tai kirjallinen kuulustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen testataan sekä arvioidaan käskettyjen tuotteiden tai tilanne (vast) esittelyjen kautta arvioinnilla hyväksytty/hylätty. Opintojakson suoritus merkitään hyväksytty/hylätty.

2YETIL14 Ilmaoperaatioiden suunnittelu ja toimeenpano OTH9, 6 op

Vastuutaho:

Sotataidon laitos

Kohderyhmä:

Ilmasotalinja, pl. ilmatorjunta-aselajin opiskelijat maasotalinjan Yhtymän hyökkäys 2 -harjoituksessa
Rajavartiolinja (ilma)

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Ilmavoimien esikunnan suunnitteluprosessista toimintavaihtoehtojen laatimisen ja niiden vertailun (sotapeli), komentajan päätöksentekoesittelyn, toiminta-ajatuksen laatimisen sekä operaatiosuunnitelman keskeisten osien laatimisen.

Opiskelija osaa analysoida logistiikan ja toimialojen merkityksen ilmavoimien operatiivisessa suunnittelussa.

Opiskelija osaa ilmaoperaatioiden operatiivisen johtamisen ja ilmaoperaatiokäskyjen laatimisen.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso on jatkumo OTH8:sta, jonka aikana toteutetaan operatiivisen suunnittelun mittarien ja kriteerien laadinta sekä kehitetään analyttisesti ratkaisukohden arviointia ja laadittuja toimintavaihtoehtoja.

Opintojakson aikana opiskelija hankkii osaamisen Ilmaoperaatiokäskyjen laadinnasta. Lisäksi opintojakson aikana laaditaan Varautumissuunnitelmat ja opetetaan varamenetelmien käyttöä.

Opintojakso toteutetaan luokkaopetuksen, itseopiskelun, alustusten, ryhmäkeskustelujen sekä esikuntatyöskentelyn yhdistelmänä. Ilmasotalinja ilmatorjunta-aselajin opiskelijat osallistuvat maasotalinjan yhtymän hyökkäys -harjoitukseen.

Osaamisen arviointi:

Opintojakson aikana opettajat arvioivat opiskelijan suoriutumista esikunnittain tai työryhmittäin opiskelijoiden työskentelyn tai tuotteiden kautta. Opintojakso ei sisällä arvioitavaa kuulustelua. Opintojakson suoritus merkitään hyväksyty/hylätty.

4.4 Osaamiskokonaisuus 4: Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen

Osaamiskokonaisuus 4 Tieteellisten käytäntöjen soveltaminen on laajuudeltaan 35 opintopistettä. Osaamiskokonaisuus sisältää kaikille yhteisiä ja oppiaineittain toteutettavia eriytyviä opintoja. Osaamiskokonaisuuteen sisältyy lisäksi valintakokeen osuus, jonka laajuus on 2 op. Osaamiskokonaisuuden opinnoista vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtaja.

5YETTU1 Tutkimus puolustusvoimissa, 3 op

Vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtaja

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tarkoituksena on kerrata ja syventää opiskelijoiden tietämystä sotatieteiden tieteenalojen tutkimusfilosofioista ja tutkimusmenetelmistä sekä puolustusvoimien tutkimustoiminnasta ja Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusohjeistuksesta.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää puolustusvoimien tutkimustoiminnan kokonaisuuden. Osaa analysoida eri tutkimusmenetelmien soveltuvuutta tutkimuksensa aihepiiriin.

Opiskelija osaa arvioida oman tutkimuksensa eettisiä perusteita. Opiskelija osaa tehdä tutkimustyönsä maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusohjeistuksen mukaisesti.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan pääosin luento- ja seminaariopetuksena opetusohjelman mukaisesti. Opintojakso saattaa sisältää myös jonkin verran itseopiskelua kirjallisuutta lukemalla.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

5YETTU2 Tutkimusprojektit ja tutkimusprojektien johtaminen, 5 op

Vastuutaho:

Ainelaitokset ja tutkimusprojektit

Kohderyhmä:

Kaikille linjoille yhteinen, opiskelijakohtaisesti tutkimusaiheen mukaisesti

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tutkimusprojektin perusteet, perustamisen sekä johtamisen.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa analysoida tutkimuksensa osana laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osaa puolustusvoimien tyypillisten tutkimusprojektien vaiheet sekä niiden tavoitteet.

Opiskelija ymmärtää puolustusvoimien tyypillisten tutkimusprojektien johtamisen. Opiskelija osaa suunnitella tutkimuksensa osana laajempaa tutkimusprojektia.

Kurssin lopetusviikolla pidetään tutkimusprojektin päätösseminaari.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso toteutetaan opetusohjelman mukaisesti kurssin aikana.

Opiskelijat työskentelevät professoreiden ohjaamissa, tutkimuskorien perusteella muodostetuissa projektiryhmissä. Opintojakso sisältää lähiopetusta, itsenäistä tiedon hankinta ryhmätyötä sekä projektiseminaarin.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

5YETTU3 Tutkimussuunnitelma, 7 op

Vastuutaho:

Ainelaitokset ja tutkimusprojektit

Kohderyhmä:

Opintojakso on kaikille opiskelijoille pakollinen, mutta se toteutetaan oppiainekohdaisesti.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa laatia laadukkaan tutkimussuunnitelman sekä puolustaa tutkimussuunnitelmassaan tekemiä tutkimuksellisia valintoja opintojakson seminaarissa. Opiskelija osaa johtaa tutkimusseminaarin.

Opiskelija kykenee vertailemaan ja analysoimaan tutkimuksellisia valintoja sekä perustellusti puolustamaan niitä.

Opiskelija osaa kyseenalaistaa ja kritisoida tehtyjä valintoja.

Toteutuksen kuvaus:

Opiskelija laatii itsenäisesti tutkimussuunnitelman.

Tutkimussuunnitelmaseminaarissa opiskelija esittää tutkimussuunnitelmansa. Suunnitelmassa opiskelija esittää tutkimuksen otsikon, tutkimuskysymykset, hahmotellun viitekehysten, näkökulman, rajaukset, tutkimusmenetelmät, lähteet, työsuunnitelman aikatauluineen sekä liittymisen tutkimusprojektiin.

Tutkimussuunnitelmaseminaarissa (DTSEMI 1) tarkistetaan projektisuunnitelma ja projektin eteneminen työpajassa.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

5YETTU4 Diplomityön käsikirjoitus, 5 op

Vastuutaho:

Opiskelijat vastaavat työn etenemisestä, ainelaitokset seminaareista.

Kohderyhmä:

Opintojakso on kaikille opiskelijoille pakollinen, mutta se toteutetaan oppiainekohdaisesti.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kerätä tutkimukseen liittyvää tietoa kriittisesti eri lähteistä ja analysoida tietoa loogisella tavalla.

Opiskelija osaa laatia alustavat vastaukset tutkimuskysymyksiin ja kykenee tekemään alustavan ehdotuksen tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Opiskelija kykenee ratkaisemaan asettamansa tutkimusongelman/ -kysymyksen.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakson aikana opiskelija laatii omaa diplomityötänsä opetusohjelman mukaisesti.

Opintojakson seminaarissa (DTSEMI 2) opiskelija esittää johdannon luonnoksen ja valitun luvun sekä valitun teeman mukaan jonkin erityistarkastelukohteen, esimerkiksi viitekehysten. Seminaarissa keskitytään mahdollisten ongelmakohtien ratkaisuihin jolloin opiskelijalle luodaan valmius saattaa työ loppuun sekä laaditaan raamit projektin johtopäätösten perustaksi.

Osaamisen arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

5YETTU5 Diplomityön luonnos ja viimeistely, 13 op

Vastuutaho:

Opiskelijat vastaavat työn etenemisestä, ainelaitokset seminaareista

Kohderyhmä:

Opintojakso on kaikille opiskelijoille pakollinen, mutta se toteutetaan oppiainekohdaisesti.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa yhdistää tutkimukseen liittyvää tietoa eri lähteistä ja analysoida tietoa loogisella tavalla.

Opiskelija osaa laatia vastaukset tutkimuskysymyksiin ja kykenee ratkaisemaan tutkimusongelmansa. Opiskelija kykenee tekemään johtopäätöksiä tutkimastaan aiheesta. Opiskelijat osaavat yhdistää omien tutkimuksiensa tulokset tutkimusprojektin tuloksiin.

Toteutuksen kuvaus:

Opintojakso koostuu työjaksoista, joiden aikana opiskelija laatii omaa diplomityötänsä.

Opintojakson ensimmäisessä seminaarissa (DTSEMI 3) opiskelija esittää työhön muotoutuneen lukujaon alalukuineen ja vähintään niissä käsiteltävine asioineen (dispositio). Valmiista luvuista esitellään tärkeimmät muotoutuneet johtopäätökset.

Opintojakson toisessa seminaarissa (DTSEMI 4) opiskelija esittää lähes valmiin diplomityön, työhön muotoutuneen lukujaon alalukuineen ja vähintään niissä käsiteltävine asioineen (dispositio). Valmiista luvuista esitellään tärkeimmät muotoutuneet johtopäätökset. Opiskelijoille varataan aikaa seminaarin jälkeen itseopiskeluun. Seminaariin liitetään myös tutkimustyöpaja.

Seminaareihin liitetään myös kielenhuolto ja tutkimustyöpaja. Opiskelijoita kannustetaan julkaisemaan tutkimustyönsä tai osia siitä.

Osaamisen arviointi:

Jokainen saa omasta diplomityöstään arvolauseen lisäksi kirjallisen arvioinnin. Tutkimusprojektista annetaan ryhmäkohtainen palaute.

Maanpuolustuskorkeakoulu
PL 7
00861 Helsinki
Suomi Finland

www.mil.fi

Nidottu: ISBN 978-951-25-2785-4 (Nid)
Sähköinen: ISBN 978-951-25-2786-1 (PDF)

Painopaikka:
Juvenes Print Tampere 2016

Puolustusvoimat
puolustusvoimat.fi